Խէ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 21 — ՓԵՏՐՎԱՐ 25/9 ՄԱՐՏ 1898 — 16 ՇԷՎՎԱԼ 1315 — ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

درعاده غلطه ده (ماسیس) غزتهسی ادارهخانهسنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրութիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "MASSIS,,
Galata, CONSTANTINOPLE.

20 ՓԱՐԱ

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Քաղաքական եւ Ազգային

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » վեցամսեայ. 70 »
» » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրք
Դրամի [illegible] փոխ կ'ընդունուի, 115
[illegible] 100 դրուշի հաշուով:
Տեղակա[illegible] տարիքը բաժանորդներու [illegible] տարեի:
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ԼՕՐԴ ՍՕԼԶՊԷՐԻ ԵՒ Պ. ԶԷՄՊԼԸԼԷՅՆ

Պէրլինի և Բարիզի մամուլին աչքի լոյս եղած է Լորտ Սոլզպերի իր հաշտարար և զգուշաւոր քաղաքականութեան համար, իսկ Պ. Զէմպլըլէյն նոյն մամուլին աչքին փուշ եղած է յարձակողական քաղաքականութեանը համար։ Դիւանիա Թրանսվալի և արեւելեան Ափրիկէի, Ֆրանսա Նիկերի և գաղթական ընդհանուր աշխարհաւարութեան տեսակէտով հաշտ չեն կրնար երթալ վերջապէս Մեծ Բրիտանիոյ քաղաքականութեան հետ։ Պահպանողական կուսակցութեան պետը, որուն յանձնուած է այսօր Անգլիոյ արտաքին աշխարհավարութեան ուղղութիւնը, բոլորովին հեռատես և վերապահեալ միջոցներու կը դիմէ՝ ամէն օր Անգլիոյ առջեւ եղած դժուարութիւնները հարթելու համար։ Զոհողութիւն չ'ըներ մեծ չափով, բայց կը բացատրէ, կը գլխնի խօսք հասցնել, անուշի կապել։ Մէկ կողմէն Ֆրանսայի, միւս կողմէն Դերմանիոյ դիւրազգածութիւնը չվիրաւորելու համար, ոսքը կակուղ գետնի մը վրայ դրած է ուրկէց դիւրին է տեղէ տեղ փոխել։ Այս է Լորտ Սոլզպերի քաղաքականութիւնը։

Իր պաշտօնակիցը, գաղթականութեանց նախարար Պ. Զէմպլըլէյն, ազնուական Լորտին հակառակն է. արհամարհող պատասխաններ բռնադատող կարճ հեռագիրներ կընայ խրկել, բանակցութեանց միջոցին կոշտ և անքաղաքավար բառը կրնայ ըսել առանց մեծապէս հեռանալու քաղաքականութեան պատշաճութենէն։ Պ. Զէմպլըլէյն ամբոխ չիսիքեր։ կը զայրանայ, կը բռնկի երբ Անգլիոյ աւանդական և «բոլոր» դաղթական իրաւունքներուն մէկը համաձայն պիտի ձեռք ծօտեցնեն։ Ափրիկէն Անգլիոյ կը վերաբերի, Ովկիանոսներու խորերը կրնան ուղղակի Անգլիոյ թեւարկութիւնը պէտք է վայելեն։ Անգլիա իր դիրքին և պատմութեան իրեն տուած շնորհումներուն ուժով կրնայ միջ-մտել ամէն տեղ, սակայն միշտ իւրացնելու պայմանով։ այս է գրեթէ Պ. Զէմպլըլէյնի քաղաքականութիւնը Պէրլինի և Բարիզի մամուլին կարծիքով։

Ափրիկէի հարաւային հանրապետութեան՝ Թրանսվալի եռեւեռնիկած է Պ. Զէմպլըլէյն, որ Անգլիոյ համար ծայրայեղ վիրաւորանք մը և ճնշում իսկ ամբոխ կը համարի Բրիտիկը նախագահին բռնած դիրքը, չճանչնալու համարբրիտանական թեւարկութիւնը, որուն վրայ կը պնդէ Զէմպլըլէյն 1881ի և 1884ի դաշնադրութեանց համեմատ։ Բրիտիկը նախագահ չ'ուզեր այդ դաշնադրութիւնները Զէմպլըլէյնի աչքերով կարդալ, ոչ իսկ Զէմպլըլէյնի սրամտութիւնը ունենալ՝ «այդ դաշնադրութիւններէն թեւարկութեան դիտութիւն մը ստեղծելու համար։ Պ. Զէմպլըլէյնի զայրոյթը չափ ու սահման չունի, յորմէհետէ կը կասկածի թէ Բրիտիկը նախագահ՝ ըրաւ չըրաւ՝ Թրանսվալը Միջազգային ինդիրներու կարգ անդուց Եւրոպայի ցամաքային պետութեանց չահուն համար։ Անգլիա կրնայ ամէն կերպով իր խաղերը խաղալ այն կողմը, ձէյմսրնի նման նոր արշաւանքներ կամ հրամակատարութիւններ սարքելով, բայց վերջապէս Գերմանիա և Գերմանիա կրնան միանալ, և բարոյապէս հետեւարար նաև նիւթապէս, աջակցել Բրիտիկը նախագահին, ինչպէս։ Վիլհելմ Բ. երկու տարի առաջ փայլուն փորձը տուաւ, Բրիտիկը նախագահին հեռագրելով իր չնչտալին համակրանքը, անգլիացի հրամակներու վրայ տարած յաղթութեանը համար շնորհաւորելով Պոէրները։ Ահա Նիկերի խնդրին մէջ ալ Գերմանիա շատ բարձրացուցած է իր յաւակնութիւնները։ բաղաքավարութենէն դիմած է գրեթէ զենքերու, իր գիտնալովը կամ չգիտնալովը։ Թրանսվալի դեղահատերը դեռ չմարսած, պզտիկ պարտութիւն մըն ալ Նիկէրի կողմերը կրել, ասիկա անտանելի է այլ եւս Պ. Զէմպլըլէյնի, որ վառօդի հոտէն շատ կախորժի, կ'ըսեն։ Պ. Զէմպլըլէյն չինական խնդրին մէջ շատ դոհ երեւցած չէ Անգլիոյ ձգուած բաժինէն, կամ Անգլիոյ միջոցաւ եղած խաղաղարար կարգադրութիւններէն։

Լորտ Սոլզպերի կը համբերէ դուրսէն դժգոհութեան նշան մը չի ցուցներ բնաւ, հանդարտ յայտարարութիւններ կընէ լորտերու խորհրդարանին մէջ։ Պահպանողական խստատիպար մը, որ ոչ միայն արտաքին քաղաքականութեան՝ այլ նաեւ իր անձին մէջ կուզէ պաղարիւնը պահել։ Ասկէց առաջ եղած է ծանր դժուարութիւն մը երկու պետական մարդոց միջեւ։ Զէմպլըլէյն ակռայ կը նրճաէ Լորտ Սոլզպերի ծայրայեղ և իր կարծիքով ծիծաղելի համբերութեան համար։

Չի կարծուիր որ այս երկու տարաձգձգակս համակարծիք քաղաքագէտները երկար ատեն դիրք ուզեն տեսնել նախարարական ատոմիին մէջ։ Մամուլը Սոլզպերի ասպարէզէն քաշուիլը կը գուշակէ թէ՝ իր ծերութեան և թէ՝ իր տիկնոջ հիւանդութեան պատճառաւ։ Բայց Սոլզպերի քաշուելովը Պ. Զէմպլըլէյն ամենակարող չպիտի ըլլայ։ երկու խորհրդարաններուն մեծամասնութիւնը համակիր է լորտ նախարարապետին քաղաքականութեան, մանաւանդ ազատականները այս մասին զօրաւոր նեցուկ են անոր սկզբունքներուն։ Պ. Զէմպլըլէյն Սոլզպերի անկումէն վերջ պիտի մնայ և անոր յաջորդին հետ ալ միւնոյն կուրը շարունակելով, պիտի փութայ՝ նէ իր անկումը իր կարգին։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԲՐՈՆԻԿ

ՏԻԿԻՆ ՄՕՆԿՕՏԷՆ

Օրիորդ Մարկերիթ Տարպէլիի առաջնորդութեամբ կազմուած Ֆրանսացի Թատերախումբը, որ այս ձմեռուան սկիզբը Բերայի Թաղատեսական Թատրոնին մէջ կարդ մը ներկայացումներ տալէ ետքը մեկնած էր, քանի մը օրէ ի վեր մայրաքաղաքս վերադարձած է և իր նոր շրջանը երեկ դիշեր սկսաւ, ներկայացնելով Տիկին Մօնկօտէնը, զուարճալի կատակերգութիւն մը, որուն մէջ բարոյական մըն ալ կայ, ինչ որ վտարվիլէ մը միշտ չը պատուիր։

Ահաւասիկ այս զաւեշտին նիւթը համառօտիւ։

Պարոն և Տիկին Մօնկօտէն Սլանսոն քաղաքը կը բնակին։ Տիկինը բարոյականի մասին խստապահանջ, բայց ֆափաղանց խստապահանջ մէկն է, հայ մամուլին ծանօթ մէկ քանի ներկայացուցիչներուն չափ։ իր այս անմատչելի ու անառիկ կնկան համբաւը տարածուած է ամէն կողմ։ իր խիստ թարմ ու համեղ ատենն ալ — հիմայ տիկինը յիսունին մօտիկ է — այսպէս է եղեր։ ու իր տունը հիւր եկողներուն արդար պարծանքով մը ցոյց կուտայ պզտիկ դաշոյն մը զոր գործածեց օր մը իր պատուին ու հրապոյրներուն ետեւէն ինկող ձեռներէց մարդու մը դէմ ինքնինքը պաշտպանելով։

Այս դաշոյնը հիմայ նուիրական բան մըն է և Սլանսոն ամբողջ անոր առջեւ կը ծնրադրէ։

Տիկինը ամէն բարեպաշտական ու բարոյական ընկերութիւններուն անդամակիցն է և բերնէն վար չի ձգեր — միշտ տարօրինակ կերպով նմանելով մեր մամուլին մէկ մասին — բարոյականը ու կանացի պատիւը, և իր հեք երիկը նուաճելով իր անցեալ քաջասրտութիւնը մեծութեան բեռին տակ։ Ողորմելին՝ ամուսին մը չէ այլ ծաղկոցի աշակերտ մը։ պզտիկ դիմադրութեան մը կամ անհաճոյ բանի մը համար Տիկին Մօնկօտէն զինքը կը պատժէ, քան էջ դիր դրել կուտայ, կը բանտարկէ և որ աւելին է շաբաթ մը, երկու շաբաթ կը զրկէ պտուղէ, անկէ՝ օրուն համար մեր նախահայրը Ադամ, կ'ըսեն թէ Եւային ուզելով խաբուեցաւ։

Մրդ., տիկնոջ քեռորդի մը ունի Օրիորդ Լիւսիէն, որ Փարիզէն եկած ֆուժբռօլ անունով երիտասարդ նկարիչ մը կը սիրէ և անկէ կը սիրուի։ Բայց տիկինը ատոնց ամուսնութեան չի հաճիր բնաւ։ Փարիզէն եկող մը, մանաւանդ նկարիչ մը ի հարկէ անբարոյական ու անառակ կ'ըլլայ, և պարկեշտասուն Տիկին Մօնկօտէն որոշած է Լիւսիէնը ամուսնութեան տալ Սավիենաք անունով մէկու մը որուն ինքը կը հաւնի և որուն օրիորդը չի հաւնիր բնաւ։

Իսկ Պարոն Մօնկօտէն թեւեւ կը փափաքի Լիւսիէնը սիրած մարդուն հետ ամուսնացնել բայց կնոջմէն ախքան կը վախնայ որ չի համարձակիր բերանը բանալ անոր դէմ։

Այս միջոցին է որ Պէնկալին, Փարիզցի երգչուհի մը, իրեն ձգուած մեծ ժառանգութեան մը շնորհիւ, կանոնաւոր կեանք մը անցնելու համար Բարիզէն Ալանսոն եկած է բնակելու և դրացի է Պ. Մօնկօտէնին որ իր հրապոյրներուն չի կրնար դիմանալ։ Պէնկալին ալ Ֆուժբռօլը Փարիզէն կը ճանչնայ ու կը սիրէ և Սլանսոնի մէջ հանդպելով անոր նորէն ձեռք ձգելու կ'աշխատի։ բայց նկարիչին սիրոյը միշտ Լիւսիէնին հետ է, այնպէս որ երբ Պէնկալին անոր տունը եռեւեռն կ'երթայ, անիկա կը ձգէ կը փախչի։ բայց իր տեղը կը ձգէ հոն Պ. Մօնկօտէնը, որ վերջ ի վերջոյ կը բռնուի իր կնոջմէն ճիշդ այն փայրկեանին երբ Փարիզցի երգչուհին իր բոլոր կախարդիչ հրապոյրներովը դիրքը զրկած էր։

Իր կնոջ առջեւ դժբաղդ Մօնկօտէն ինքզինքը արդարացնելու համար դիւտ մը կ'ընէ։ քնաշրջիկ կը ձեւանայ և լրբու թէ քունին մէջ և անդիտակցաբար երգչուհիին քովը կանուած ըլլալը կը ցուցնէ։ իր կինը չի հաւատար նախ։ յետոյ երբ կը տեսնէ որ քնաշրջիկը, միշտ աչքը դոց, պատուհանէն դուրս ելնելու պէս բաներ մը կ'ընէ, կը համոզուի։

Մօնկօտէն այս առաջին անգամը կը յաջողի կանայի վրէժխնդրութեան կայծակներէն պրծելու, բայց եկաւ տեսաւ որ երգչուհին, իբրեւ ճշմարիտ Փարիզցի կին, զուարճանալ կ'ուզէ իրեն հետ։ և օր մը ալ կ'ելլէ տիկինը բացակայ եղած մէկ ժամուն Մօնկօտէնին տունը կուգայ։ զուարմօնկօտէն, որուն առջեւ անդամուան վախը միարն է դեռ, ճամբու դնել կ'ուզէ զինքը։ Պէնկալին իր ճիրը կը փաթթուի, գիրկը կը նետուի։ վերջապէս կ'ընէ այն ամէն բաները որոնք խեղճ Մօնկօտէնին բոլոր խոհեմութեան դաւերը մոռցնել կուտան։

Կ'երգէն, կը պարէն և... քնակնաբար դարձեալ կը բռնուին տիկինէն որ վերջապէս վրայ կը հասնի անիրաւ պատուհասի մը պէս։

Այս անգամ ալ ընաշրջիկի հնարքը չի կրնար բանիլ և Մօնկօտէնի արուեւիք պատիժը անագորոյն և անողոք բան մը պիտի ըլլայ։ տիկինը կը խորհի, կը մտածէ։ պահ մը ամուսնաթաղութեան խօսք մը կը դառնայ։ ամուսնին համար՝ ասիկայ պատիժ չէ այլ փրկութիւն։ բայց այս խորհուրդը կ'անցնի։ ասոր տեղ Տիկին Մօնկօտէն կ'որոշէ ամուսինը տարագրել լերան մը մէջ կորսուած ապարակ մը, եւ Մօնկօտէն կը մխիթարուի խորհելով թէ գէմ առանձին պիտի մնայ հոն։

—Ա՛յ, կ'ըսէ տիկինը, ես ալ միասին քովը պիտի ըլամ։

Սկրաւ պատիժը անհանդուրժելի է ալ։ Մօնկօտէն կնոջը գթութիւնը կը գիտէ ու հակառաջարկ կը ներկայացնէ ինչպէս կ'ըսեն դիւանագէտները։

—Հինգ տարի, տասը տարի պատուհէն, սա՛ծանօթ պատուհէն զրկէ զիս. ինչ կ'ըլլայ։

Ա՛յ։ պատուհէ զրկելը հնչին ու անբաւական պատիժ մըն է և Տիկին Մօնկօտէն, այն պարկեշտասուն կինը որ ահա սա պատէն կախուած աշխատութեամբ դաշոյնով մը իր պատիւը պահպանած ըլլալու անբասիր անցեալը ունի, պէտք է որ օրինակելի դաս մը տայ իր անհաւատարիմ ամուսնին։

Բայց եկու տես որ, պատեհ զուգադիպութեան մը բերմունքով, երեւան կ'ելլէ յանկարծ որ տիկինին այս քաջագործութիւնը անոտի և յերիւրածոյ է բոլորովին։ իրաւ է որ ատենով երիտասարդ մը իր եռեւէն պտտեր է, իր սենեակը մտեր է, բայց ձեռքը թափուր դուրս չէ ելեր, այլ ընդհակառակը անպիսի յիշատակներով բեռնաւորուած որ ահա տասը տարի ետքը նորէն իր բերնին ջուրերը կը վազէ։ Տիկին Մօնկօտէն կեղծ-պարկեշտ մըն է ուրեմն, ինչպէս կ'ըլլան անոնք որ պարկեշտութիւն ու բարոյական բաները բերանուն չեն ձգեր և ուրիշներուն դէմ անոներով ու խստապահանջ կ'ելլան։

Ինքն է անհաւատարիմ կինը, և իր երիկը ա՛լ պէտք չունի քնաշրջիկի հնարքներու կամ գլխիկոր մարդու աղբանքներուն ապաւինելու այսուհետեւ։

Մօնկօտէն բարձրավիզ է, կը կանգնի իր խարերայ կնոջը դէմ ու միանդամ ընդ միշտ կ'ազատի անոր հրամայողի ծանր ու անտանելի լուծէն։ ասկէ վերջը ազատ համաձակ ուզած տեղը պիտի երթայ, ուզածը պիտի խմէ և ուտէ, և կինը որ և է կերպով չի պիտի խառնուի իրեն։ չունչ կ'առնէ խեղճ մարդը, երկար չունչ մը և, հաստատելու համար այսքան զժուարագնի ձեռք բերած իր նոր իշխանութիւնը, կ'որոշէ որ Լիւսիէն իր սիրած Ֆուժբռօլին հետ ամուսնանայ։

Եւ ասով կը վերջանայ խաղը։

Օրիորդ Տարպէլի Պէնկալինի դերին մէջ շատ յաջող է։ Տիկին Մօնկօտէնի դերը վարող դերասանուհին ալ իր կեղծաւոր ու հանդիսաւոր ձեւերուն մէջ ճարտարութիւն ցոյց տուաւ։ Նոյնպէս Պ. Մօնկօտէնի դերը կատարողը կ'կանը լուծին տակ ընկճուած ամուսնի վարմունքին մէջ խիստ ծիծաղաշարժ դանուեցաւ։

Բազմութիւն չիկար։ բայց բարեկենդանի յոգնութիւնը արգիլած ըլլալու էր շատերը ներկայ դանուիլ։

Այս թատերախմբին ներկայացումները Բերայի ըսածով՝ ժամանցը կը կազմեն։

Գ. Զօհրապ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

ՄՂՍԻ ՊԱՇԻ(*)

—Ձի՛ւ, ձի՛ւ, ձի՛ւ, ձի՛ւ, ձի՛ւ, ձի՛ւ ...

Առտուանց մթնալուստն, դեռ արեւը չէ ցոլած։ Մղսի Պաշին է։ իր հաւերը կը կանչէ։ Մէկ ձեռքովը կապոյտ գոգնոցը վեր է տուեր, մի սուրմն ալ, ժլատ ու գողդոջուն, կորեկ կը ցանէ։ Վառեկները, հաւ ձագերը իրենց տիրուհին ձայնին՝ փութով կը ձգեն ալրին դարտակ չեղջը, կը թռչին ու կու գան։ իսկ տարիքտները չեռքելով, կոկաւալով հեղգօրէն կ։ հաւաքուին։ Մղսի Պաշի նոր ուշադրութեամբ կը համրէ զանոնք, կը սխալի, հեղ մըն ալ կը համրէ։ կոտրի հաւը մէջտեղը չի կայ։ ո՛ւր է։ արդեօք մարա՛դն է մնացեր։ Այս անգամ աւելի բարձրաձայն կը ձՀ։

—Ձի՛ւ, ձի՛ւ, ձի՛ւ, ձի՛ւ, ձի՛ւ ...

Շատ շանցներ, կորսուած հաւը երեւան կելլէ։ Մղսի Պաշի մէկ երկու պտուտուքով կը կրատամէ զայն։ յետոյ ազատելի միամիտ նայուածք մը կը ղրկէ իր ժանեկաձեւ կարմիր բրուկովը յոխորտացող մեծ աքաղաղի մը վրայ, հանկարծ համար թէ երկուքան վրայ ոչքան գիրցեր է։ վերջապէս կը սատակ, կը ապառնայ թուռ մարիին՝ որ երեք օրվ ի վեր հաւկիթ մը չէ ածեր։ յանկարծ զայրոյթով «ՔՔ՛չ, ՔՔ՛չ, ՔՔ՛չ», կը պոռայ դրացի հաւերուն՝ որոնք իր թարթափումէն օգտուելով չատուցնց մտանելու, էլ ի՛նչ ենց հրաբաչ, ընկերներուն նմանելու։

Դռանը կը փակուի ու վայրիկ մը ետքը Մղսի Պաշի վերստին աքաղով դուրս կելլէ։ այս անգամ շալակը դեկ մը խոտ ու սեւ կովը առջեւը։ Հաւերը տեսնելով այդ անշնորհք կենդանին՝ որ իրենց հոգայարդիցներն չատերը գիշեր ատեն գոմի մէջ դրեցեր, խեղդեր ու սատկեցուցեր է, կը ձգտրտան ու ցիրուցան կ'ելլան։ Մղսի Պաշի կովուն ապատ երասանակը ցիցը կը կապէ ու խոտը առջեւը կը թափի։ կովը նախ իր երկար ու մատ պարանոցը ցիցին վրայ կը քերէ ու յետոյ իր խլլուն ցուցկովը կը հոտոտէ կերը։ կը ճաշայ ու մեղրի պէս ջրիքները վազելով, դունչերը իրարու վրայ տարտբերելով, կը լափլիզէ զայն։ Հիմա Մղսի Պաշի համար հաղար փաղաքշանքներով ու փայփայանքներով կը մօտենայ կովուն, ցանուելով մը կը ստէկ անոր վրան գլուխը։ եռքը ստրեկ ամոսի մը վրայ կը գէկի ու տաք ջրով կովուն ծիծերը կը լուայ։ Կովը կը բառաչէ ու հրթիռը ներսէն ձայն կու տայ։ Մղսի Պաշի մաքուր խորունկ ամանի մը մէջ կթեր կը սկսի, մերթ շփելով ու մերթ «խանը՛մ, խանթ՛ունի պէս։ նուններ տալով կովուն։ Եւ ձեռքի ամանը փրփրուն կաթով լեփ լեցուն ըլլալ՝ ներս կը տանի զայն, մեծ սակառին տակը կը տեղաւորէ և կու գայ արձակուրդ հրթիռը՝ որ շնքելով ու ցատքտելով դանէն դուրս կը նետուի։ Մայր ու ձագուկ իրար կը տեսնեն։ ամբողջ դիշեր մը իրարու կարօտ են քաշեր։ գիշերը մինչեւ լոյս լացեր ու հեկեկացեր են երկուքն ալ։ մայրը ճռռալու ու խոշոր աչքերը կը բանայ իր սիրունիկին վրայ, զայն կը լիզ, կը գգուէ, ու կ'ողջագուրէ... անօթի հրթիռը տզրուկի պէս մօրը ստինքներուն կը փակչի։ իր դունչ ու կոր գլխովը կը ծեծէ ու կը դիէ զանոնք, մինչեւ որ աղէկ մը քաղէ։ Հետուէն թանձր փոչի մը մէջէն պուտչիններ ու մայիններ կը լսուին, նախ՝ն է որ կը մօտենայ։ անաչառ հոլը երկու սրտակիցները խրատէ կ'անջատէ, կովը կ'առնէ կ'երթայ։ Մղսի Պաշի ձեռքին ճարտարը գոմը կը քշէ փոքրիկ անասունը՝ որուն պարարտու ոգիներնը երթալով կը խորունկնան ու կը մարին։

* * *

Այս կինը 60 տարեկան թշուղ, ամառուան տապին խաշրած երեսներով, թարշամած ճակատով, ժորատ և ուղտի մը շրթունքներուն պէս պրկուած ծնօտով, հինայով ներկուած ու ճերմակ թելերիներ տուած չինդած գուռդ մազերով, ծիրանած խաղողով ու տարիներու ծանր բեռին տակ կքած երկուտակ դանակով Զընքուչցի վրայ ապրող մըն է։ Մի չեւ այսօր իր բնութիւնը, բարակայրին զանազան սեթեւեթներ, աւանդական տարազները պահել ուզեր է։ — երկար, բանուած թեղինքները, զանակներով ու բուտերով զարդուած մեհեանները, պակիով ու զիրեխներով կնկիտուած տարազանշանները, մեռաքսոյ ծաղկապար սուանը, կարմիր կանաչ ղեվենները, ինչուան վարագոյները, վերջապէս քունքերուն վրայ փայլող չափիւղայ օղերը ազգիկնութեան օրերուն ինչ որ էին, նոյնը մնացեր են։

Իր պէսոր երիկը, Հանի աղբար, կորաքանակ, պլուզ, կարմիրներու Մշեցի մըն է։ շատ ապրիներ եկեղեցիին մէջ գանձապահութեան պաշտօնն է վարեր, սակայն հիմայ ճռռիլ երիտասարդներուն գործի խառնուիլը տեսնելով, արդուղեր ու մեկուսացեր է։ առաջ եկեղեցիին մէջ երբեմն իր խոսքտ խեղդուել ձայնը կը լսուէր և կամ զուտէ դժուար շարականներուն միջոցներ մաքուրմով մը կը միանար, բայց հիմայ անկիւն մը քաշուեր էր, աղօթելէ աւելի գալիրները խծբծելու։ Արհեստ, ո և է զրաղում չունէր ու չէր ունենար այս մարդը։ մինչեւ օրարաք ձեռքերը գրպանը՝ ատամդանկան դեգերում մը կ'ընէր։ եթէ սիրտը չատ նեղուէր, իրենց տանը դիմացի պարտէզը կ'ուռդէր ու իրիկուանը սենեակին մէկ անկիւնը ընկղմանած հանդարտիկ իր գլանիկը կը քաշէր։

Մղսի Պաշի իր երկան ծուլութենէն երբեք չէր վհատեր, իր արուեստը (?) շարունակ առաջ տանելու վրայ էր։ օրէ օր նոր նոր օգտակար ծաղիկներ կը զտնէր, նոր նոր դիպեր կը պատրաստէր ու վարձեր կը կատարէր։ հեռու գիւղերէն հիւանդներ, հաշմանդամներ, վիրաւորեալներ կու գային ու ապաքինած կը դառնային։ Ահա Մղսի Պաշիին բժշկելու եղանակներէն մէկ քանին։ փորի ցաւ ունեցողներուն պղտորին վրայ վառած մեղրամոմ մը կը վառ ցնէր։ յետոյ զայն պզտիկ կա տասով մը կը ծածկէր ու կը մարէր։ 3—4 բոպէ ետքը կարասը կը վերցնէր։ Սրտի ցաւի համար վրան պղտիկ ցանուած գաւաթի մը օղի տերիք էր։ Կարասի անդամին վրայ յօշուած ու գինիով շաղուուած մաս կը կապէր։ Ցաղեն խախտած երակներուն վրայ ճգմուած սեւ չամիչ կը փակ։ Գիկու ցաւ ունեցողներուն՝ ճակատը քսայարին մէջ թաթխուած լաթի մը տակ մը կը թրջէր ու մէջքի ցաւ ունեցողներուն հում հաւկիթի կը խմցնէր, խեճապին վերջանքներովը մէկտեղ։ «—Էօղլէ, կրակէ, ընօթի չիմ մնար. ուկի պիկ պիկ պիկէկս է ես ըս զանմիրը վ.բուսաղմ մաւ։ ըն Ցրուսին գօրա ը խուռատ ըլլամ, սաղ ձեռքս հէնց գերեզմանին գլուցի մուռատ տամ։» եւ իրաւ ալ Մղսի Պաշի շատ անգամ ամէնէն վտանգաւոր վերքերը, ամէնէն յուսահատ հիւանդները քիչ ժամանակի մէջ կը յաջողէր կատարելապէս բուժելու։

Երբեմն վնուկի դեր ալ կը կատարէր այս հանճարեղ կնիկը։ եթէ բան մը կորսնէր Մէկրէչիք անհիշապէս իրեն կը դիմէին ոչ սատանային ճուռը կապէ։ իրիկունը հովիւին լեռը մնացած ոչխարը մինչեւ առտուանց անվտանգ պահելու համար իր օրհնեալ բերանը գեանները կը դարձնէր, երեք անգամ խաչակնքելով։ այսպէսով գայլին բերանը կը կապէր ու ոչխարը ողջ ողջ կը զտնուէր։ Օձը, կորը կանչելու համար հմայիներ գիտէր՝ զոր կնիկներէն գաղտնի կը պահէր ու կրկի մարդոց միայն կը սորվեցնէր։ Ամէնէրու սիրը կ'նար պարելնել ու տաքցնել, «Թուղթ ընելով»։ Ըղձանոյշներու հետ յարաբերութիւն ունեցեր կը ու անոնց ահռելի կերպարանքը կը նկարագրէր պզտիկ տղաներուն։ Մահտուներու մէջ ներկայ էր միշտ անիկա, լաց կը կանչէր։ հարիւրաւոր սգալի ատանաւորներ գիտէր, որոնցմէ շատերը ինքն էր հիւսած։ մեռած հօրը համար զատ, մօրը համար զատ, եղբօրը համար զատ, քրոջը համար զատ, պանդուխտին համար զատ իր մէկ Եալէրը բաւական էր ամէնէն քար սիրտը փրցնելու։

Դպրոցի աշակերտները զայն մօր պէս կը սիրէին, որովհետեւ ուր որ հանդիպէին անոր՝ աշտուճ փտած սալոր մը գէթ կ'առնէին Մղսի Պաշիէն որ զանոնք մէջքին լայն շալին ծալքերուն մէջտեղը պահելու սովորութիւնը ունէր։ Շա՛տ ալ բարեսիրտ էր։ մինչեւ այսօր երեք որը մեծացուցած էր, մէկը աղջիկ, երկուքը մանչ։ աղջիկը Հաճի զրիկը էր մայրապետ ըլլալու և մեծ տղան պանդխտութեան մէջ կրթուելու էր, զոր մինչեւ հիմայ կը յիշէր ու կ'ուսկցէր՝ «հաչօ՛ս, խաչօ՛ս» ըսելով։ Իսկ Մաշան զոր շատ տարիներ ի վեր որդեգրած էր դպրոց կ'երթայր։ Մղսի Պաշի մինչեւ այսօր ճակատին քրտինքովը ընտանիք մը սարքեցնելէ պատ, երեք հատ ալ տուն չինած է, որոնք իր և Հաճի աղբարին մեռնելէն ետքը Մէկրէչի Հայ-կաթոլիկներուն եկեղեցիին պիտի մնան։

ՉԱՐԵՏ ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՄԱՐԷՕՐԱՄԱ

1900ի Բարիզի Արուեստահանդէսին հրաւիրեալներուն մէկը պիտի ըլլայ անշուշտ «մարէօրամայն», ծովուն տեսարանը՝ զոր յղացած է և պիտի գործադրէ ալ Ֆրանսայի երեւելի նկարիչներէն մէկը՝ Պ. Հիւկօ տ'Ալէզիի՝ որ փոխանակ համայնապատկեր մը նկարելով գոհանալու՝ ծովային ճամբրդութեան մը տպաւորութիւնը պիտի թողու այցելուներուն վրայ։

Ցայտնի է որ տեսողութեան ամբողջութիւնը գրաւող տարբերութի մը տեղափոխումը, անշարժ ականատեսին կարծեցնել կուտայ թէ նոյն իսկ ինքն է շարժողը։ Պ. Հիւկօ տ'Ալէզի այս գաղափարով շարժուն նկարներու միջոցաւ հանդիսատեսին առջեւ պիտի ցուցադրէ տեղեր ու դէպքեր, և ծովու ճամբրդութիւն մը պիտի ձեւացնէ։

Հանդիսատեսները կատարեալապէս նըստացուած մեծ չոգենաւու մը կամրջակին վրայ պիտի գտնուին։ Այդ չոգենաւը պիտի ունենայ իր կայմերը, պարանները և նաւաստիները։ Այս կամրջակը գեղաձեւ առանցքի մը վրայ հաստատուած ըլլալով, կատարեալապէս պիտի կրնայ նաւու մը՝ ալիկոծման առեն՝ ըրած շարժումները նմանցնել։ Այդ շարժումները շրջս հատ ջրաքաշական վոցնիկէ (piston) առաջ կու գան, որոնք նաւուն առաջքն ու ետին գետեղուած են ու կրնան պէտք եղած ուժը արտադրել փոթորիկի մը տպաւորութիւնը ընելու համար։

Նաւուն բերաքանչիւր կողմը 15 մէթր բարձրութեամբ նկարներու կտաւներ (toile) կան՝ որոնք նաւուն զուգահեռական կերպով պիտի դան անցնին։

Նաւու շարժումներուն, նկարներու թաւալման ու լոյսերու տպաւորութեան առաջ բերած պատրանքը կատարեալ պիտի ըլլայ կարգ մը հովերի դերով, ո[illegible] ուղղուած ծովային [illegible] մը պիտի վազեն ա[illegible] Պ. Հիւկօ տ'Ալէզի սկիզբէն իրեն ուղղած ընտրած էր Մարսիլիայէն Եգիպտոս ճամբրդութիւն մը։ բայց այս առաջին մտածումը մէկդի թողուց, թէ՝ ճամբուն երկայնութեան և թէ Սուէզի ջրանցքէն ու կարմիր ծովէն պատրաստած

(*) Մահտեսի քոյր։

ծովագնացութեան մը գեղարուեստական հանգամանքներէ զուրկ բլլալուն համար։ Հիմնական ուղղութիւն է Մարսիլիայէն Կ. Պոլիս ճամբորդութիւն մը, որու միջոցին պիտի հանդիպի Թանճէր, Այժէ, Նաբուլի, Վեսենիկ, Շերա, Ալէքսանդրիա և Իզմիր։

Բայց այն նշանաւոր քաղաքներուն ու վայրերուն տեսքը, որ պիտի ներկայանայ հանդիսատեսներուն, հակառակ իր գեղարուեստական հանգամանքներուն ու համայնտեսական կատարեալ երեւոյթին, տեսարանին երկրորդական հրապոյրը պիտի կազմէ միայն. գլխաւոր հրապոյրը պիտի կայանայ նոյն իսկ ծովու ճամբորդութեան և նաւավարութեան մէջ՝ որ կատարելապէս պիտի պատկերացուի ճշմարիտ նաւատիներէ՝ որոնք պիտի գործեն նաւապետի մը հրամանատարութեան տակ։ Ասոնցմէ զատ դեռ կան, նաւուն տեսքը, շարժումները, սուլիչը։ մխացող ծխանը և ծովուն սառնակ հովը՝ որ սքանչացած դէմքերը պիտի մտրակէ։

Այս ճամբորդութիւնը չէ՛ թէ միայն ծովային պատկերներ պիտի ունենայ,— օրինակի համար նաւախումբի մը հանդիպումը, փոթորիկի նմանութեամբ՝ վայրակ ու ոլոտում, մայրամուտի կամ գիշերային տեսիլներ,— հապա նաեւ տեղական սովորութիւններ ներկայացնող տեսարաններ։ Այսպէս, երբ նաւը Նաբուլիի նաւամատոյցը հասնի, բիրկ նաւորդներ արուեստական նաւէն վեր պիտի ելնեն, իրենց երգերին խաղերը պարելու համար և աւելի հեռուն, պարուհիներու հեշտաւէտ խումբերը պիտի յաջորդեն սգեւորուած խոհոռնիկներուն։

Պ. Հիւգօ տ'Օլէկի՝ որուն ամէն դիւրութիւն պիտի ընծայուի արուեստանդէսին յանձնաժողովին կողմէ, մօտ օրերս Մարսիլիայէն կը մեկնի իր զբօսանաւով՝ իր ասկուն աշխատութեան նախագիծերը պատրաստելու համար... ուրեմն քիչէսէթիս նկարի կաս։

ՓՈՂԱՓԱՌԱՑ

ԱՓԻՐԻԷՆ ՍԵՆԼԻՈՑ ԽՈՒՀԱՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ.— ԵՇ. օր Սենլիոյ խորհրդարանին նիստը լիստ շահեկան էր Սէ Ցամբէթի առթիւ յարուցուած զնդաբանութեանց համար։—Սրէ-Էլէոն Ապրէյէ.—Նախ արտաքին գործոց խորհրդական Պ. Բրիսոն քանի մը տեղեկութիւններ տուաւ Նիւէրի անգլ. ընկերութեան և Պուասյի վրայ։ Տակաւին որ և է որոշում տրուած չէ այդ ընկերութեան հողերը Անգլիոյ տիրապետութեան կցելու մասին։ Արա և երկար մանուաոր դաշինքով մը ստացած չէ Պուսա գուսարը։ Բայց Նիկէրի ընկերութիւնը 1885 և 1890ին դաշինքներ կնքած է։ Պուասյի վրայ բրիտանական թեւարկութիւնը յայտարարուեցաւ 1895ին և պէտք եղածն ալ իմաց տրուեցաւ Ֆրանսական կառավարութեան։ Բայց այս պահուս Ֆրանսական զօրքեր Պուսան գրաւած են։ Առ այժմ չենք կրնար յայտնել այս խնդրին առթիւ Թագուֆին կառավարութեան քաղաքականութիւնը։»

Այն ատեն միջամտեց արմատական ներսիսեան Թոմաս կեսարն Պոուլ։ «Նիկէրի արիւնական եղբօրը Պորու և Պուսա գաւառները պարունակող մասերուն վրայ անգլիական թեւարկութիւնը Ֆրանսայի ծանուցուեցա՞ւ։ Գիտենք որ 1897ին պաշտօնաթերթը այդ թեւարկութիւնը հրապարակեց, բայց պաշտօնապէս Ֆրանսայի ալ ծանուցուեցա՞ւ։ Ֆրանսա ինչ պատասխանեց։ Այդ հողերուն վրայ պահանջումներ ըրա՞ւ։ Կառավարութիւնը կրնա՞յ ընկերութեան հպատակ Նիկէրի հովիտին երկիրներուն սահմանը ցոյց տալ հիմա։» Պ. Բրիսոն կը պատասխանէ. «1895 Փետ. 1ին Բարիզի անգլ. դեսպան Լորտ Տէֆրին բացորոշապէս իմացուց Ֆրանսական կառավարութեան։ Արգէն 1892 Մայիսին Նիկէրի ընկերութեան դաշնագիրն ալ հաղորդուած էր Ֆրանսական կառավարութեան։ Գիտով Պ. Պուասի մեացած հարցման, որ միճելի կէտերուն կը վերաբերի, անկարելի է պատասխանել առ այժմ։»

Արէ-Էլէոն Ապրէյէ Բէ-արկո-Բէ-նը.— Յետոյ միճարանութիւնը դարձաւ Ուկանտայի վրայ։ Սրը Զարլզ Տիլք, արտաքին գործոց նախկին խորհրդականը, պնդեց թէ Մաքտոնալտի արշաւախումբը (որ չկրցաւ Պարինկօ լիճէն անդին անցնիլ իր սուտանցի զօրքերուն ապատամութեան պատճառաւ, և որ սեպտ.էն սկսեալ մինչեւ յունվ. 9 առանց յաջողութեան պաշարեց Վիքթորիա լիճին վրայ գտնուած Լուպուաս ամրոցը) նոսրացուցեր է դերեւ հանել վերին Նեղոսի Ֆրանսական արշաւախումբը։ Հետեւաբար այդ նպատակին թագուն պահուելուն դէմ բողոքելու համար, Սրը Զարլզ Տիլք առաջարկեց Ուկանտայի երամացոյցին 1000 անգլ. ոսկի զրկել։ Պ. Բրիսոն պատասխանեց թէ Սրը Զարլզ Տիլքի կասկածները բնաւ հիմ չունին։ Եթէ խնդիրը Ֆրանսացիները Պահրլ-Ղազէլին վանելուն վրայ ըլլար, անգլիական արշաւախումբը ուրիշ ուղեցոյցի մը կը հետեւէր։ Արշաւախումբին նպատակն էր մինչ Ճոպայի ակերը փնտռել գտնել, աշխարհի այս մասին մէջ բրիտանական թեւարկութեան սահմանագլուխները ճշդելու համար։ Պ. Լայոնշը ձեռք առաւ իր արմատական պաշտօնակցին փաստը, պնդեց թէ կառավարութեան դիտաւորութիւնն էր Պահր էլ-Ղազլ հասնիլ առանց Ֆրանսայի բան մը խնայելու։ Եւ ճիշդ այս նպատակով ճամբայ ելաւ Մակտոնալտի արշաւախումբը։ Սրը Զարլզ Տիլքի առաջարկութիւնը մերժուեցաւ 81ի դէմ 191 ձայնով։

Ֆրանսայի կրօնաւորներուն վտարուելէ պոռնգանը.—Յետոյ կառավարութիւնը 10,000 անգլ. ոսկիի վարկ մը խնդրեց, 1892 Յունվարին Ուկանտայի մէջ պատահած չմիջամտեանց միջոցին Ֆրանսայի կրօնաւորներուն կրած վնասները փոխարինելու համար։ Սրը Զարլզ Տիլք դիտել տուաւ թէ արեւելեան Ափրիկէի ընկերութիւնը պարտաւոր է այդ տուգանքը վճարել քարոզիչներուն։ «Անշուշտ քարոզիչները բարեմտութեամբ տուգանք պահանջած են, բայց Ֆրանսական կառավարութիւնը իր կարգին բաւական մեծ դեր ունի այդ պահանջումներուն ուժ տալու համար։ Անգլիական կառավարութիւնը պէտք չէ տարէ արկուած տուգանքը վճարել մինչեւ որ Ֆրանսա չմոլորեցնի անգլիական շահերուն, որոնք Զանզիբարի Մատասգասքարի մէջ և այլուր։» Պ. Բրիսոն կը բացատրէ թէ կառավարութիւնը Ֆրանսայի պահանջմանց պատասխանած է որ, եթէ ընկերութիւնը չվճարէ, մեր կառավարութիւնը ինք պիտի վճարէ։ 1894ին լորտ Բոզվրի յայտարարեց որ կառավարութիւնը Ֆրանսայի քարոզիչներուն վնասը պիտի հատուցանէ, պարզապէս Ֆրանսայի բարեհամբաւութիւն մը և քաղաքավարութիւն մը ընելու համար։ Այն ատեն տուգանքին գումարը ճշդելու խնդիր եղաւ, և ժամանակ մը վարչը Ափրիկէի մէջ Ֆրանսայի և Անգլիոյ բոլոր վէճերը կարգադրելու նպատակով բանակցութիւններ սկսան։ Այդ բանակցութեանց միջոցին՝ արտաքին գործոց այն ատենուան նախարար ազատական լորտ Ռիմբըլէյ առաջարկեց 10,000 ոսկի վճարել։ Ուրեմն արդի կառավարութիւնը պարտաւոր է այդ գումարը վճարել Ֆրանսայի քարոզիչներուն։

Այս յայտարարութեանց վրայ խորհրդարանը՝ հաղաւակ քանի մը արմատականներու ընդդիմութեամբ՝ 10,000 ոսկիի վարկը քուէարկեց։

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ՄԷՋ.— Թիսա-Բոկար աւանին վեց հարիւր ութսունրուքը գիւղացիներ Հունգարիոյ նախարարապետին ալերտպլիր մը ղրկեցին, իրենց մէջ բաժնել տալու համար Երլաւի Արքեպիսկոպոսին և կանոնիկներուն հոպային ընդարձակ կալուածները։ Կղերական կուսակցութիւնը կը պարմանայ որ ընկերվարականք, որոնց երբեմն ինքը ուժ տուաւ, աշխատաւորին իշխաններու կալուածին աչք ունէլն վերջ, տիմոյ ալ կաթոլիկ եկեղեցիին կալուածներուն աչք ունցած են։

ԼՈՐՏ ՍՕԼԶՊԷՐԻ.— Անէն օր լրագիրները թեթեւ բարեաքում մը կը նշանակեն Անգլիոյ նախարարապետին առողջական վիճակը պրայ։ Սոլզպէրի հպատակ իր առած պարսն, յամառեր աշխատեր է, բանի տեղ չդնելով փոքրիկ անհանգստութիւնը, որ բաւական ծանր էնֆլուէնցայի մը առաջորդեց գինքը։

ԿԱԼԼԷՍԻ ԲԵՆԱՆԸ.— Բարիզի մէջ Անգլիոյ գաղտառանգ իշխանը երկարօրէն աչքէ անցուց 1900ի Արուեստանդէսին յատկացուած մասերը, և այս առթիւ կատարուած շինութիւնները։ Արուեստանդէսին ընդհանուր քարտէզ Պ. Բիքառ մասնաւորապէս կերպով բացատրութիւններ կուտար Կալլէսի Իշխանին, որուն կընկերանար նաեւ Բարիզի անգլիական դեսպան Սրը Լիմոնտ Մոնսը։ Պ. Բիքառ առաջին անգամ ցոյց տուաւ Արուեստատեղիի պաշտպաններուն գանձ կազմակերները, և յետոյ առաջորդեց զինքը այն տեղը՝ ուր գործաւորները եռանդով կ'աշխատին այս շինքերը կատարելու համար։ Իշխանին հետաքրքրութիւնը շարժեց մանաւանդ ոգոյ մը որուն տիտաներուն վրայ ազամանդի կտորներ անցուցած էին։ Այդ ոգոյը կը գոյ ծածուն պատին պատերուն գործածուող քարը քարատաշ եղէ՞ ոչ։ Գաղափարներ մեր գրեցին։ Ինչպէս որ կարծը ըլլայ այն։ Կալլէսի իշխանը աչքէ անցուց նաեւ Սէնի վրայ ձգուելիք նոր կամուրջին աշխատութիւնները (Ալէքսանդր Գ. կամուրջը), որուն ճարտարապետը ըսաւ թէ կամուրջը պիտի աւարտի 1899 մայս ամսուն վերջը։

ՆԻԿԷՐԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Կոլոնա կ'ըսէ թէ անգլիացի դիւանագէտ մը յայտարարած է որ Ֆրանսա կը փափաքի Նիլէրի վրայ ունենալ այն ազդեցութիւնը, զոր Անգլիոյի Ափրիկէի հիւսիսային կողմերը։ Մեծ Բրիտանիա այդ կողմերը իր ազդեցութիւնը պահելու համար պէտք է հրաժարի Մարոքէն, ինչպէս քաջուեցաւ Սիամէն, Մատակասքարէն, Թունուզէն. և եթէ Արեւմտեան Ափրիկէէն ալ հրաժարինք, օր մը այն կողմերը մեր ազդեցութիւնն ալ պիտի վտանգի։ Այս պայմաններով, աւելի աղէկ է պատերազմ ղալ Ֆրանսայի դէմ։ Գիտցած եղէք որ պատերազմը բոլոր մեր գաղթականութիւնները մեր կողմը պիտի անցընէ։» Լէվէնշտան կը յայտարարէ թէ անկարելի է՝ որ Ֆրանսա Նիկէրի վրայ բրիտանական թեւարկութիւն ընդունի։

Կը հերքուի թէ Անկլո-Ֆրանսական յանձնաժողովը կը զրաղի նաեւ Նիկէրէն դատ Նեղոսի հովին տարբեր խնդիրներով։

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԷՋ.—Կառավարութիւնը Սահմանագրութեան ոտնին առթիւ ընկերվարականները արգիլեց օգտէ ցոյց ընելէ։ Այս վերջինները որոշեցին սակայն բացօթեայ սահմանադրութեան դէմ, որուն փարքնութիւնը խնդրեցին։ Ընկերվարական երեսփոխանները հարցապնդում ուղղեցին ներքին գործոց նախարարին այդ արգելքին պատճառները պարզաբանելու համար։

ՍՊԱՆՅԱ ԵՒ ԲՈՒԻՊԱ.—Հավանայի մէջ խօսք ելաւ թէ սպանիական կառավարութիւնը ապատամբներուն բոլոր բաղձանքները պիտի գոհացնէ։ Բոլոր գնդապետները հաւաքուելով դիմեցին նախ Բարբասս զորավարին, յետոյ Պանքօ մարջալտին, գիտնալու համար թէ տեղի՞ պիտի տային ապատամբներուն պահանջմանց։ Երկուքն ալ համոզեցին զանոնք թէ կառավարութիւնը մտադիր չէ այդ տեսակ որոշում մը տալու։

—Մարտիսի իշխանութիւնք բժշկական քննութեան ենթարկեցին Իտալիայէ մը, որ քանի մը օրէ ի վեր կասկածելի կը նըկատուէր։ Նախարարապետ Պ. Սահարոթայի տունին մօտերը կը դեգերէր և անոր կառքը անցած պահուն անկապակից շարժումներ կ'ընէր, որոնցմով իր վրայ հրաւիրեց ստիպանութեան ուշադրութիւնը։

—Վեսգայա սպանիական մարտանաւը Նիւ-Եորքէն Հավանա հասաւ։ Մոսվոերքը խնամուած հպարտաւոր մարդիկ ծափահարութիւններով օգը կը թնդացնէին։ Բազմաթիւ նաւակներ դիմաւորելու գացած էին յատկապէս նուագածուներ տանելով իրենց հետ։ Եւլատ նաւապետ Պանքօ մարջալտին այցելութիւն տալով յայտնեց թէ յարգանքով ընդունուած էր Նիւ-Եորքի մէջ։ Եւլատ նաւապետ ը դուներեց բազմաթիւ շնորհաւորական նամակներ, որոնց մէջ կար նախագահական նամակ մը։ Նաւապետին կասկածելի տարբեր ալ զբաղուեցան, զորոնք ծովը նետեց։

—Մարտիսի նախարարական թերթը էլ կ'ըսէ Սպանիոյ և Մ. Նահանգաց փափուկ կացութեան վրայ խօսելով, կը պատրաստէ ընդդիմութիւն մամուլին ձգտումները, և կը յայտարարէ թէ կառավարութիւնը ամէն մէջոցներ ձեռք առած է պատերազմի պատահականութեան մը դէմ, բայց խոհեմութիւն ընել հարկ է դէպքերը չդաւավիժելու համար։

ԱՆԳԼԻԱՅԻՍՏԱՆ.— Ափիան բանակին Սպասալար Ղալամ Հայտար խան, որ վերջերս ծառայէս հեռացուած էր, մեռեր է Աշմարի մէջ։

ՀԱՅՏԱՐԻՀ ԼԵՆԱՆ.— Վիհելմ կայսեր եղբայրը Բէլքին երթալով այցելութիւն պիտի տայ Զիեաց կայսեր, որուն համար շատ մը ընծաներ ունի իրեն հետ։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.— Հունգարիոյ խորհրդարանին Մարտ 3ի նիստին մէջ, Պ. Ֆրանսուա Բոշոթի առաջարկեց որ խորհրդարանը շնորհաւորական հեռագիր մը զրկէ Իտալիոյ խորհրդարանին, իտալական Սահմանադրութեան հատասուութեանյիսներդ տարեդարձին առթիւ։

—Սրբդն Բոշոթի կուսակցութիւնը մանաւոր հեռագիր մը զրկեց Իտալիոյ խորհրդարանին նախագահին։ Պ. Բոշոթի Իտալիա ծնած է, և իր դարն ալ հոն ապատանած է իր աքսորեալը միջոցին։ Բայց չի կարծուիր որ Պ. Պանիի Բոշոթի առաջարկութիւնը ընդունուի, յանուն լորտերդարանին շնորհաւոր։ Իտալիան։

ԼՈՆՏՈՆԻ ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ.— Մինչեւ դիմ ծանօթ ընտրութիւններէն պիտի թէ կառավարութեան ծրագրին հպատակող կուսակցութիւնը վատած է։ 67 առաջադրեալներ ընտրուեցան 40 շատ-փոքրագանեներու դէմ։ Լանտոնի օրաթերթերը կը բան թէ նոր քաղաքապետական ժողովին մէջ առաջադրեալները 25—30 ձայնի մեծամասնութիւն պիտի ունենան, մինչեւ նախորդ ժողովին մէջ 60 շատ-փոքրականներ կային 58 առաջադրեալներուն դէմ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՆԻԿԷՐԻ ԱՆԳԼ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Ֆրանսական խորհրդարանին զրոյցին վերաբերութեան առթիւ, երկրին անգլ. ընկերութիւնը մամուլին միջոցաւ կը յայտարարէ թէ Ֆրանսայի բարեհամբաւութիւնները եղեւ՞ ոչ։ Գաղափարները գոյնէ վերջ, հիսակ ալ կը պատասխանեն իրենց հպատակացուցչ հիւսիսային Ափրիկէի, Առանանակաւոր երկու երրորդը։ Ընկերութիւնը կը հեռացնէ թէ դերին Նիկէրի ֆրանսական վաճառականութեան բուն տարան Սենեկալի, Փոսարի եղերին և Հարարի գետակերեան տարան է։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԹԵՐԹԵՐԸ ԳԵՊՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ.— Բացի մանաւոր հրատարակութիւններէ, անցեալ տարի Գերմանիոյ 1752 կեդրոններուն մէջ 3477 քաղաքական թերթեր հրատարակուած են, 12092 բնակիչի կամ 157 քառակուսի քիլոմէթրի համար մէկ թերթ։ Հանրապետիոյ մէջ 7581 բնակիչի կամ 107 քառակուսի քիլոմէթրի համար մէկ թերթ։ Աւստրիոյ մէջ 72290 բնակիչի կամ 1167 քառակուսի քիլոմէթրի համար մէկ թերթ։ Այս հետեւութիւնը առաջ կու գայ տպագրական օրէնքի տարբերութենէն այդ երկիրներուն մէջ։ Աւստրիա տակաւին գրաքննութիւն ունի։ Գերմանիա թեր թերթ ունի որ օրը երկու անգամէն աւելի կը հրատարակուին, ունի նաեւ 79 թերթ, որ շաբաթը 12-13 անգամ կը հրատարակուին. 1185 թերթ 6-7 անգամ շաբաթը և 1745 թերթ 2-5 անգամ շաբաթը։ Մասնաւոր հրատարակութեանց թիւը 3056 է։ Գերմանիա 1896ին 62 միլիոն մարքի այնոյնութեամբ գիրք դուրս հանած է երկրէն, իսկ դուրսէն գնած է 20 միլիոն։ Աւստրիա-Հունգարիա գնեց 28 միլիոնի գիրք Զուրիխի 7 միլիոն 600000, Մ. Նահանգները 7 միլիոն 200000, Ռուսիա 5 միլիոն 800000 Անգլիա 3 միլիոն 200000, Հոլանտա 2 միլիոն 800000, Ֆրանսա 2 միլիոն, Պելճիքա և Սկանդինաւիա 1 միլիոն 200000, Իտալիա և Տանիմարքա 800000 մարքի արժողութեամբ։

ՄԷՅՆԻ ԱՐԻԱՅԻՆ ԵՌԹԻՒ.—Սպանիայի սուլթանները իրենց կարգին սկսան Մէյնի քանել։ Ամէն բան ցոյց կու տայ թէ դիմադրողական հանրութիւնը ներքին արկածի մը զոհ զացած է։ Միւս կողմէ Մ. Նահանգաց ծովային զօրաց նախարար Պ. Լանկ կը հերքէ այն զրոյցը, որուն համեմատ իբրեւ Մէյնի ամերիկեան քննիչ յանձնաժողովը տեղեկագիր մը զրկած է իրեն, պայմանն պատճառը արտաքին ենթադրելով։ Պ. Լանկ կը յայտարարէ թէ այդ տեսակ տեղեկագիր բնաւ ընդունած չէ։

—Բուապոյի նորահաստատ կառավարութեան ընդհանուր քարտուղար Պ. Բանկոմբօ յաջողած է նիւ Եորքի Բուապոյեցիներուն ընկերութեան կարգ մը անդամները ապատամբներէն բաժնել, սակայն տարով անոնց։ Ապատամբապետ Մէնտէզ Բարոթ եւս իր վեց հարիւր մարդկիներով ապատամբութեան գործէն քաշուած է սակայն ասնելով։ Բանաս սպանիայի զօրավարը Հավանայէն մեկնելով, իր հետ յիսուն հազար տոլար տարած է, կ'ըսուի։ Պանքօ մարջալտա Հավանայի մէջ Նահանգաց հիւպատոս Պ. Լիի խնամքով թէ ամերիկեան Հանմաջողովին ՀՕՓը անգամները, որոնք անձնական քննութիւն մը պիտի ընեն Մէյնի արկածին տարին, սիրով և մեծարանքով պիտի ընդունուին, ինչպէս որ կը վայլէ բարեկամ մեծ ազգի մը ներկայացուցիչներուն։

—Հավայի կղզիներու Հանրապետութեան նախագահը հինգ հարիւր տոլար զրկեց Մէյնի արկածէն զոհերուն ընտանիքներուն բաշխուելու համար։

ՃՍԲՈՆ ԵՒ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Ֆրանսիոյ-բլէրը Զայլոն-ֆէլ թերթակիցը Ծայրագոյն Արեւելքի գործերուն մասին տեսակցութիւն մը ունեցաւ Բարիզի Ճարտարական դեսպան Պ. Բուրինոյի հետ։ Այս վերջինը յայտարարեց թէ չի կարծեր որ Ճապոն Ռուսիոյին պահանջէ Բորթ-Արթիւրը պարզել, չի կարծեր նաեւ որ Ճապոն ընդարձակ Բիաս-Զէոյի գերմանական գրաւման դէմ։ Եթէ այդ տեսակ դիւանագիտական դիմումներ որոշուած ըլլային, մինչեւ ցարդ տեղի ունեցած չէին։ Պ. Բուրինոյ կը կարծէ որ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ոչ մէկ դժուարութիւն չպիտի ծագի. գոնէ Ճապոն դիմադրութիւն հանելու կողմը չէ բնաւ։ Իսկ մարքիզին նախարարութիւնը խաղաղասէր է և լաւ տրամադրութիւններ ունի երեսպական պատուութեանց համար։ Գիտով Ճապոնցի Բենոյի իշխանին առաջարկութեան, որուն համեմատ Ձին և Ճապոն պէտք է նիզակցին, Ճապոնի դիւանագիտութիւնը կը կարծէ որ այդ ծրագիրը անկոյուն բան մըն է։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ ԵՒ ԲՈՐԹՈՒԿԱԼ.— Հաբաւ-ափրիկեան հանրապետութիւնը բանակցութեան մէջ է Մոզամբիքի երկաթուղիներուն Բորթուկեղ ընկերութեան հետ, որպէս զի այս վերջինը մաքս չառնէ Մոզամբիք մտնող թրանսվասեան ապրանքներէն։

ՎԻԵՆՆԱ.— Անտրատ զօրավարին նախագահական ընտրութեան դէմ Հարանտէլ զօրավար փորձեց ժողովրդական շարժում մը առաջ բերել, բայց փորձը չյաջողցաւ։

Պ. Նէֆէրի ՄԱՀԸ.—Բարիզի արեւելեան լրագիրներու վարժարանին տեսչէն, հոչակաւոր արեւելագէտ Պ. Նէֆէր, կարճատեւ հիւանդութենէ մը յետոյ մեռաւ Մարտ 4ին, 78 տարեկան։

Պ. Նէֆէր, որ երկար տարի Պ լիս կեցած և յարաբերութիւն հաստատած է գրական անձնաւորութեանց հետ, հմուտ էր արաբերէնի, թուրքերէնի և պարսկերէնի։

Արեւելագէտը ծնած է Բարիզ 1820 Նոյմ. 16ին. Իր ուսումը առած է Լէոն Ռոշի Կոան և արեւելեան լեզուներու փարձարանին մէջ։ Արեւելքի մէջ վարած է պաշտօններ թէ իբրեւ հիւպատոս և թէ իբրեւ դեսպանատան թարգման։ 1849ին պ.չուսեի կոչուած է Պ լոյ Ֆրանսական դեսպանատան մէջ։ 1860ին մասնաւոր պաշտօնով Մաւրիա զրկուած և մէկ տարի հոն կեցած է։ 1857ին Արեւելեան լեզուներու վարժարանին մէջ պարկիէն օտարաբարձ և ապա տնօրէն անուանուեցաւ։ 1876ին ալ թարգմանութիւնց և գիտնական դպրութեանց ակադեմիայէն անդամ ընտրուեցաւ։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Բեզրպարկի Ցաւեաց եկեղեցիին մէջ գոհաբանական ազօթք մը կարգացուեցաւ Եղկիսա թագաւորին համար։ Զարը և Զարուհին, Մայր-Կայսրուհին, Կէօրկէյ Միխայէլովիչ մեծ-դուքսը և պալատական աւագանին ներկայ էին արարողութեանց, ուրիշ յոյս շնորհաւորական այցելութիւն տուին հեղինէ գործակատարին։

—Վիէննայի Ցաւեաց եկեղեցիին մէջ գոհաբանական ազօթքներ կարգացուեցան։

—Պերլինէրը Թաղպլաթ կ'իմանայ թէ Անգլիոյ Դրամատունը պիտի մասնակցի հելլենական փոխառութեան, զոր երաշխաւորած են Ռուսիա, Ֆրանսա և Անգլիա։

—Կնցած հինգշաբթի Խորհրդարանին Ա նիստին, նախարարապետը օրինագիծ մը ներկայացուց որ կը կանոնաւորէ Ցաւեանատանի առեւտրական յարաբերութիւնները Ֆրանսայի և Թուրքիոյ հետ։

—Դ Էթոյի Ցանձնաժողովին անդամներ և Ֆրանսայի անդամները ՊՊ. Լաու և Տրեսպալէան, փոխառութեան կոնքուսէն յետոյ Աթէնք պիտի վերադառնան։

—Սթէնբի կերման գաղթականութիւնը պատգամաւորութիւն մը զրկեց Պալատ Ընտրհաւաքելու համար Եորկիոս Թագաւորը։

—Ուրբաթ օր Թագաւորը ընդունեց, Խորհրդարանին դիւանը, որ եկած էր իր շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—Եորկիոս Թագաւորը հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր զինքը շնորհաւորող եւրոպացի վեհապետներուն։

—Բայրէ Բերթին արտօնատէրը Պ. Բանէլիտիս ձերբակալուեցաւ արքայական ընտանիքը անուանարկող յօդուածներ հրատարակելուն համար։

—Մէրսինի անգլիական հիւպատոսը Պ. Մանկ 10,000 ֆր. զրկեց Սոֆի ի խանումին, Թեսալացի գաղթականներուն համար։

—Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ Լանտոնէն կ'իմանայ թէ Պայրըն Սասիլիթի ծախու առնել կուզէ Դորֆուլիկիոն ամբարանոցը, որ Աւստրոյ Հունգարիոյ ելիգապէթ կայսրուհիին ստացուածքն է։ Ընկերութիւնը կուզէ հելլէնական որբանոց մը ընել այդ չէնքը Լորտ Պայրընի յիշատակին ձօնուած։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ՎԻԵՆՆԱ 8 մարտ.—Նոր նախարարութիւնը վերջնականապէս կազմուեցաւ Ֆրանսուա տը Թուն կոմսին նախագահութեամբ։ Հաւասարի դահլիճին կազմութիւնը.

Կոմս տը Թուն նախարարապետ և ներքին գործոց նախարար։

Կոմս Վէլշերշայմ, ազգային պաշտպանութեան.

Ասպետ տը Վիթէք, երկրագործներու։

Տոքթ. Բուպէր, արդարութեան.

Պ. Պիլանդ Ռիյատ, կրօնքի և հանրային կրթութեան.

Պ. Բատի, վերին Աւստրիոյ աւագաժողովին նախագահը՝ երկրագործութեան.

Պ. Ժոզէֆ Պէրնրայթեր գերման մեծ կալուածատէրերու երեսփոխանը՝ առեւտրական.

Պ. Ադամ Ժէնտրբէլ յովիչ, լեհ երեսփոխան, անօրաշտն նախարար։

—Պուլկարիոյ իշխանը կէս օրէ յետոյ Արտաքին գործոց նախարար Կոլոսովսքի կոմսին այցելութիւնը ընդունեց։

Մամուլին նայելով, Ֆերտինանտ իշխան տեսակցութիւն մը պիտի խնդրէ Ֆրանսուա-Ժոզէֆ կայսրէն, շնորհակալութիւն յայտնելու սոյն համակրութեան համար զոր Ն. Վեհափառութիւնը ցոյց կու տայ իր հիւանդ մօր, Գլէմանթին իշխանուհիին նկատմամբ։

—Թագաւոր կայսրը կէս օրէ յետոյ ընդունեց Պուլկարիոյ իշխանը. տեսակցութիւնը կէս ժամ տեւեց։

—Կոմս տը Թուն Պոհեմիայէն խաղաղարարական պատգամաւորութիւն մը ընդունեց Աւստրո-Հունգարական իրաւարարութիւնը նորոգելու մասին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Ռոյխսթագիրը դիմեցնել թէ Զինաստանի հետ դաշնագիրը կնքուեցաւ Բէյքինի մէջ մարտ 6ին։

ԲԱՐԻԶ.— Խորհրդարանը ընդունեց այն օրինագիծը, որ եվրոպական վարչութեան մը պատասխանատու ներկայացուցչին հաւանութեան կենդանագիրի օտար արժէքներու մասնաբը հրապարակին վրայ։

—Ֆրանսա և Թուրքիա կը բաղդեն չինական կառավարութեան Անգլիոյ և Գերմանիոյ հետ կնքած փոխառութեան դէմ և փոխարինութիւններ կը պահանջեն։

ՎԱՇԻՆԳԹՐԸՆ.— Հաւայի մէջ բանախօսութիւն մը տեղի ունեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան հանմաջողովին նշանաւոր անդամներէն մանք։ Բանախօսութենէն յետոյ վարիչու յանձնաժողովին նախագահը Խորհրդարանին ներկայացուց ծրագիր մը որ կառաջարկէ 50 միլիոն տոլարի գումար մը դնել Հանրապետութեան նախագահին տրամադրութեան տակ ազգային պաշտպանութեան համար։ Ծրագիրը յանձնաժողովին զրկուեցաւ։

Սպանիա Լա առած ըլլալով իր պատասխանը Հավանայի Մխիթարեաններու հիւպատոս Պ. Լիի ետ կանչելու մասին, միջադէպը փակուած համարուեցաւ։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սպանիոյ և Միացեալ Նահանգներու միջադէպը ծանր հանգամանք մը առած է։

ԱԹԷՆՔ.—Ազգական ընտանիքը առաջին քարը դրաւ այն մատուռին, որ Աթէնքի մէջ պիտի կառուցուի թուրքահելլէն պատերազմին զոհերուն յիշատակին համար։ Այս առթիւ ջերմագին ցոյցեր եղան արքայական ընտանիքին։

—Հելլենական մեծ-նարհներու հաշիւները դեկտ. ամսուն 204075 տրախմի պակասած են։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ 8 մարտ.— Ժընէվի Ֆրանսական հիւպատոս կարգուեցաւ Պ. Հանոթոյի դիւանապետին օգնականը, Պ. Բրնէս։ Պ. Պոռէլ Լոնտոնի Ֆրանսական դեսպանատան առաջին քարտուղար անուանուեցաւ։

—Արեւելագէտ Պ. Նէֆէրի մահուան օրը Արքանագրութեանց և Գեղեցիկ Դպրութեանց Ակադեմիան իր նիստը դադրեցուց իբրեւ նշան սգոյ։

ՀՌՈՄ.—Այսօր տեղի ունեցաւ Մարքոնի երեսփոխանին կողմէ մեծամարտի մը մէջ սպանուած Քալաթրիի երեսփոխանին յուղարկաւորութիւնը։ Ամբողջ ժողովուրդը ներկայ էր։ Իտալիոյ բոլոր կողմերէն 500է աւելի պսակներ զրկուած էին, 12ը ընկերութիւններ իրենց դրօշներով թափոր մը կը ձեւացնէին։ Մարմին առէջէն կարգաւ անցան 300է աւելի երեսփոխաններ և ծերակոյտի անդամներ։ Թաղումը Միլան պիտի կատարուի, ուր ծնած է Պ. Քալաթրիի։

ՀՌՈՄ.— Իտալական օրաթերթերուն մեծ մասը անհպատա մեկնութիւն կուտայ Թունի դահլիճին կազմութեանը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Երմտացոյցին յանձնաժողովը նատարոյին յաւելման համար կառավարութեան կողմէն ներկայացուած վարկերուն քննութիւնը վերջացուց։ Ցանձնաժողովը քուէարկեց 1898 տարեշրջանին ըլլալք նաւային շինութիւններու համար խնդրուած ծախքը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Նոքսհամայէն կը ծանուցուի թէ Քրէյայի արտաքին գործոց նախարարը ամբաստանութեան տակ դրուեցաւ, Ֆու-Սան նաւահանգիստին բերանը գտնուող Եղէերու կղզին Ռուսիոյ վարձքով տուած ըլլալուն համար։

ԱԹԷՆՔ.—Պատերազմական նախարար զօր. Սմոլենսքի յայտարարեց թէ Թուրքիա հելլէն պատերազմին վրայ կոստանդին իշխանին պարտուած տեղեկագրին հրատարակութեան չընդդիմանար։

ՇԵՒԻՊՈՒՐԳ.—Անգլիոյ թագուհին մարտ 9ին կոս պիտի կասի իր Վիքթորիա զբօսանաւով, որուն պիտի ընկերանան Օդպորն զբօսանաւը, Սուորդլիա և Մէլբորեր յաձաւորները։

ԲԵՆԹԱ.—Խորհրդարանը մերժեց Ֆրանսուա Բոշոթի առաջարկութիւնը՝ ի տարական խորհրդարանը շնորհաւորելու համար Սահմանադրութեան տարեդարձին առթիւ։

ԹՈՒՆՈՒԶ.— Բոնոր յաձաւորակին մէջ կրակ ծագելով թեթեւ կերպով այրեցան մեքենագէտ մը և երեք նաւատիներ։

ՆԻ-ԵՈՐՔ.—1900ի արուեստահանդէսին ամերիկեան պատուիրակ Պ. Բրիսլը Բարիզ մեկնեցաւ, ընկերակցութեամբ Հավաքիկէր գեղապետին և Պէյքէր տեղակալին։

ԱՂԵՒԱՔԻՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը այս առաւօտ այցելեց Բաղ. Ժողովին Ատենապետ

ուիլը խնդրեց։ Ժողովը Սիմէոնայի թաղին քահանայ մը ապրեցնելու կարողութիւն չունենալը յայտնելով, որոշեց որ եթէ թաղ. խորհուրդը երաշխաւորէ քահանայացուն ապրուստը, այն ատեն ձեռնադրութեան հրամանը տրուի։

Այս մասին վերջնական կարգադրութիւն մը բառաջիկայ Նստին թողուեցաւ։

3.— Օրտուի Տ. Աբրահամ քահանան ժողովին ներկայանալով՝ իր վրայ եղած ամբաստանութիւններու մասին բացատրութիւններ տուաւ։ Ժողովը այդ քահանայի խնդրի մասին պատրիարքարան հասած թերու ու դէմ գրութիւնները ու հեռագիրները քննելէ ետքը, որոշեց յիշեալ քահանային վերադարձը իր եկեղեցին, պայմանաւ սակայն որ որևէ գործի չմառնուի և միայն իբր պարզ քահանայ պաշտօնավարէ իր եկեղեցիին մէջ։ և եթէ կրկին անգամ իր մասին դանգատներ հասնին Պատրիարքարան, խիստ պատժի ենթարկել։

4.—Խարբերդի Հոզէ գիւղացի եւ գիւղին վրայ ձեռնադրուած Տ. Ներսէս քահանայ, որ Ս. Պատարագը հօր տնօրինութեամբ առժամայ կերպով Թօփ դարուի եկեղեցիին մէջ կը պաշտօնավարէր, խնդրագրով մը դիմեց կրօն. ժողովին և հրաման խնդրեց իր պաշտօնատեղին մեկնիլ. իր հետ տանելով եկեղեցական սպասներ և անօթներ։ ժողովը Ս. Նախագահին յանձնեց այս մասին հարկ եղածը դրդռդելէ։

5.—Տէր Յովհաննէս Վ. Հուրիկեան, որ Զաթմպադով պատարագ մատուցած ըլլալուն համար կրօն. ժողովին կողմէ իր պատիժ Արմաշ ապաշխարելու զրկուած և յետոյ մայրաքաղաքս եկած էր, կրօն. ժողովին դիմելով պաշտօն մը խնդրեց։

ժողովը էյուպի Ս. Եղիա եկեղեցիին քարոզիչ կարգեց յիշեալ վարդապետը։

—Տ. Խաչէն աւագ քհնյ. Բէհլիվանեան Ղալաթիոյ աւագերէցութեան և լուսարարապետութեան կերկին պաշտօններէն հրաժարական մատուցած էր։ ժողովը չընդունեց յիշեալ քահանային հրաժարականը և խնդրեց որ շարունակէ իր արդիւնաւոր պաշտօնավարութիւնը։

—Վառնայէն քանի չափ հայ դաղթականներ մայրաքաղաք եկած ըլլալով, Պատրիարքարանի երաշխաւորութեամբ երեկ իրենց բնակարանները զրկուեցան։

—Վառնայէն կը գրեն մեզ.

Ազգ. վարժարանները բացուեցան այս ամիս։ Պ. Կրօն Միքայէլեան, տեսուչ, պատրաստած է ծրագիր մը, որուն համեմատ դասախօսութիւններու տեղի կունենան։ Մնայուն ուսուցիչներն են Պ. Պ. Շ. Սուքիասեան, Մ. Սիմոնեան և Խ. Թովմաքճեան։ Մանկապարէզը ու նախակրթարանը յանձնուած են երեք օրիորդներու։

Տեղական Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Պէրութի կուսակալ Բէյիա Պէ.ի որդւոյն. Սէմիհ պէյի և Իւքրիպի հիւանդանոցին Բ. բժշկ Մուսթաֆա Խլուսի էֆ.ի Միւմէյազիզի ատենաւոր

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Թեսալիոյ կայս. բանակին սենոպի կիսաբաժին հրամանատար Ֆիքրի բաշայի Բ. կարգի Օսմանիէ։

Եվտական զանձին իրաւագէտ խորհրդական Մահմուտ Էսատ էֆ.ի Դ. կարգի Մէճիտիէ,

Պատէնի մեծ դուքսին եղբայրորդի ապետ Պ. Ֆրէտէրիք Սիրուբայի Դ. կարգի Օսմանիէ,

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՌՆՈՒՑՈՒՄ

Կրետէի խալամ կարօտեալներուն ի նպաստ բացուած հանդանակութեան հասոյթը եղաւ 837718½ զրշ.

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ.—Բշ. կէս օրէ յետոյ Մեծ Տէրութեանց դեսպանները ժողովբրին աւստրիական դեսպանատունը։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ.—Ուսմանիոյ դեսպանը Բշ. գիշեր հացկերոյթ մը տուաւ. ներկայ էին աւստրիական դեսպան Պ. տր Բալիչէ, ֆրանսական դեսպան Պ. Դամպոն, Սրբ Ֆիլիբ Գերբի, հոլանտական դեսպան Վան տեր Սթալ Վան Բրէյլիլ, դեսպաններու հիւրամեծար Իպրահիմ պէյ և Արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհ. քարտուղար Նուրի պէյ, Աւստրիոյ դեսպանատան խորհրդական Պ. Մաքքիօ, ֆրանսական դեսպանատան քարտուղար Պ. Պ. Պօր և Դլոս, անգլիական դեսպանատան քարտուղար Պ. Էլիբի և Հաղիլիքն, Հանր. Պարտքի տնօրէն կոմս տ'Ամաւու և ուրիշներ։

ՈՐԹԱՎՈՒԻՃԸ —Երկրագործութեան, հանքերու և անտառներու նախարարութիւնը հետեւեալ կերպով որոշած է Կ. Պոլսոյ օրթաւուիճ վարակուած այգիներուն սահմանը. Անատոլուի եզերքը։ Պէյլէրպէյէն Հէրէքէ. Ռումէլիի եզերքը. Բրշիւք Զէքսէճէն Բիլիոս Զրֆիլիք։ Այն արհատուկերը որ կրնան սրթալուիճի փոխանցման պատճառ ըլլալ, այդ սահմանէն անդին չպիտի տարուին։

ԼԱՍՏԻԿ ԳՈՐԾԱՐԱՆ.—Հաւատացեալ Տրլաէր քաշայի որդին, Բաուֆ պէյ լաստիկի գործարան մը բանալու արտօնութիւն խնդրած է։ Հանրօգուտ չհնութեանց նախարարութիւնը Բ. Դրան զրկած է խնդրագիրը։

ՇԱՔԱՐԻ ՁՏԱՐԱՆ.—Առանայի գինուորական կառավարիչ Շաքիր բաշա քաղաքին մէջ շաքարի գտարան մը հաստատելու արտօնութիւն խնդրած է։ Շաքիր բաշա ճակնդեղի մշակութեան համար դիւրութիւններ, և արտադրուած շաքարնին մաքսէ ազատ ըլլալն ալ կը խնդրէ։

ՀԱՄԱՁԳԻՆԻՆ ԱՆԿԵԼՈՒՈՒՆԸ.—Քաղաքապետութեան տրուած հրահանգի մը համաձայն, Պոլսոյ բոլոր թատրոնները տարին երկու ներկայացում պիտի տան ի նպաստ Համազգային անկելնոցին։

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ.—Բոսովա զրկուած քննիչ յանձնախումբը, որուն նախագահն էր Սատէտտին բաշա, և անդամներն էին Էնվէր բաշա և ուրիշ երեք գնդապետներ, քննութիւնը ուսումնասիրած և տեղեկագիր կազմած պիտի զրկած է։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԳԱՆ ՏՈՒՐԲ. — Ելեւմտից նախարարութեան հրաման տրուեցաւ որ Պ. Լիս գտնուող գաւառացիներու զինուորական տուրքերը փութով գանձուին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ. — Լիբանանի կաթոլիկ Ցունաց երեք մետրապոլիտները Սիրպայի վանքին մէջ Նիստ ընելով Պանիաբ մետրապոլիտ Տ. Բիէռ ժէրէֆիրն պատրիարք ընտրեցին։

ԲԱՆՏԵՐՈՒ ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆԸ — այս. Իրատէով յանձնախումբ մը կազմուեցաւ, Ասիական նախարարութեան մէջ։ Հանրակալութեան Ակտէ Բարիպ պէյի նախագահութեամբ, բոլոր կուսակցութեանց բանտերը առողջապահական պայմաններու մէջ դնելու համար։ Յանձնաժողովին անդամներն են Տէր. Ֆերտինան բաշա և Բաղդաքապետութեան երկրաչափներէն Շէմսի պէյ։

ՍՈՒՐԲԷՒ ՀԻՒՄԱՆՈՒՆ —Խորվիէի չոգենաւերը ուրիշ ընկերութեան մը ծախուած ըլլալով, նուիրական կարավանը ձիատէ պիտի փոխադրէ Մախաստէի չոգենաւերէն մին։ Մովային նախարարութիւնը հարկ եղած հրահանգները տուաւ այս մասին, Մախաստէի Սուէզի գործակալութեան։

ԻՏԱԼԻԷ ՄԱՆՈՒՍԿԻՏ ԵՒ ԿՈՐՄԻՐ ՆՈՎ. —Խորվիէի չոգենաւերը անգրական ընկերութեան ծախուած ըլլալով կայս. կառավարութիւնը 6ի բարձրացուց կարմիր ծովին մէջ բանող Մախաուսէի չոգենաւերուն թիւը։ Միջերկրականի մէջ ալ ուրիշ թղթատար մը, պիտի կազմուի Եգիպտոսի և Պոլսոյ չոգենաւային յարաբերութիւնները աւելի կանոնաւոր ընելու համար։

ԵԱՖՈՒԼՍՅԻ ՐԻԶԱ ՊԷՅ —Կայս. Իրատէով կազմուած յանձնաժողովը, որուն պաշտօն տրուած է արդարութեամբ քննել ու ճշդել Եազովայի Բիղա Պէյի և հակառակորդներուն միջեւ գտնուած իրդիրները, երկու երեք օրէ իր վերնախն կ'ընէ։

ՀԱՆԱՔ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ.—Վանայ Նորընտիր կուսակալ Թահիր բաշա յառաջիկայ երկուշաբթի պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ԽՏՎԻՑԷՅԻ ՇՈՒՆԱՒՈՐԵՐԸ.—Էֆէնտիական կողմէն նայելով Եգիպտոսի եվրոպական նախարարութիւնը չպիտի պատասխանէ եգիպտական Հանր. Պարտքի վարչութեան Թագրերին, որուն մէջ ընդդիմութիւն յայտնուած է Խտիվիէյի չոգենաւերուն վաճառման համար։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ.—Սելանիկի մէջ Բրօկրէ որը Սաթէֆ անունով նոր լրագիր մը պիտի հրատարակուի, շաբաթը երկու անգամ ֆրանսերէն երկու անգամ եբրայերէն։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՄՕՆԹԷՆԷԿՐՕ.—Ռուսիոյ Արտաքին գործոց նախարարը իմացուցեր է Սեւ լերան իշխանին թէ 1893ի յունվար 1էն սկսեալ Զէթինէի կղզեանցին ծախքերը Ռուսիոյ սինոդը պիտի վճարէ։

ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ.— Հայ խուզարարներու խումբէն Մխսաթի գատավարութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ եղեռնագատ տեսեալին առթիւ. ամբաստանեալը, որուն յանցանքը իր խոստովանութիւններով և ուրիշ օրինական ապացոյցներով հաստատուեցաւ, հինգ տարուան տաժանելի աշխատութեան դատապարտուեցաւ։

ՄՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ — Պոլիս. Բէօբրիի խան, Ա. Թորոսեան և Գ. Սինանեան Ընկերութիւնը պաշտօնապէս սնանկ հրատարակուած է։

ԱԹՈՒԽ — Երէկ երկկայմ առագաստանաւ մը 200,000 օխայէն աւելի ածուխ բերաւ Միլերկականէն։ Առջի օրը Շիլէնէն հինգ մասնաւոր 70,000 քիլոյի չափ ածուխ եկաւ։ Պոլսոյ վաճառականներէն մէկը, որ Սելանիկի ծովեզերքը 10,000 պարկ ածուխ ունի, հրաման զրկեց իր գործակատարին որ անմիջապէս Պոլիս զրկէ այդ ածուխները։

ՊԱՇՏՕՆԻ ՁԵՂՈՒՄԻՄ.— Գրբզաղաքի Թաբուի քարտուղարը պաշտօնին մէջ գործում գործած ըլլալով պաշտօնակ եղաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Փետր. 1 ի գիշերը ժամը 6ը քառորդ անցած Դամասկոսի մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։ Ամուսն 5ին ժամը 9ին սեղանները Հալէպի մէջ զօրաւոր ցնցում մը տեղի ունեցեր է առանց վնասներ հետեւանքներու։ Խնչելիի մէջ ալ ամսուս 20ին լրիկուէն մինչեւ շաբաթ իրիկուն 15 անգամ ցնցումներ զգացուեր են, երեքը զօրաւոր։

ՍԼԻՒՆՍ ՖՐԱՆՍԷԶԻ Պոլսոյ ճիւղին տարեկան ընդհ. ժողովը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի, Ֆրանսական դեսպան Պ. Դամպոնի նախագահութեամբ և պիտի քննուին 1897ի հաշիւները։

ՁՄԵՌԸ ԳԻՒԱՌՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ.—Անթալիայի մէջ այս տարի ձմեռը բացառապէս չատ խիստ եղաւ։ Նարինջի, լիմոնի, մանտարինի ծառերը վնասուեցան։ Ա. ծուխին օրան որ 5 փարա էր, այս տարի 20 փարա կը ծախուի, ան ալ թաց ածուխը։

ՊԶՏԻԿ ԳՈՂ ՄԸ.—Նախընթաց օր կամուրջին իւսկիւտարի նաւամատոյցին վրայ 12 տարեկան տղայ մը հրեայ ծիրավաճառի մը խանութը մտնելով, սիկառի թուղթ լուցկի և այլն պարունակող տուփ մը առնելով փութեց փախչիլ բայց չյաջողեցաւ, փասն գի քիչ յետոյ ինքզինքը Վլլլատայի պահակնոցը գտաւ։

ՈՒԱԶԱԿՆԵՐՈՒ ՁԵՐԵՍԿ ՎՃՈՒՄ.—Ախալցխի կողմը 30 հոգիէ բաղկացած աւազակախումբ մը ձերբակալուելով Պուրկազի մէջ բանտարկուեցան։

ՓՈԹՈՐԿԻ.— Երկու օրէ ի վեր տիրող սաստիկ փոթորկին պատճառաւ Սև ծովի մէկնող չոգենաւերը նեղուցէն դուրս ելլելու համար մեծամեծ դժուարութիւններ կը բաչեն. չոգենաւերը նոյն իսկ կը ստիպուին Պէօյիւքտէրէի առջեւ ապաստանիլ։ Փոթորիկը Սև և Միջերկրական ծովերուն մէջ մանր մունր նաւաբեկութիւններ պատճառած է, որոնց մասին ստոյգ տեղեկութիւններ կը պակսին։

Երէկ առաւ ժամը 4½ին ատենները Հարեմ Իսկէլէսիի առջեւ նաւակ մը ընկղմեցաւ. նաւավարը զոր ազատեցին գրեթէ կեսմեռ, քիչ մնաց մեռաւ։ Ամ մը 2½ին ատենները Եէնի գաբուի առջեւէն անցնող փայտ բեռցած մակոյնա մը ալ ընկղմեցաւ։ Նաւաստիները ամ բողջովին ազատուեցան։

ԱԶԳ. Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԹՐԱՄՎԷՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Վարչական Խորհրդին որոշումով և կանոնագրութեան 32րդ 33րդ 37րդ յօդուածներուն համաձայն, Պ.Պ. բաժնետէրները հրաւիրուած են նախ եւ առաջ Սովորական Ընդհ. ժողովը և յետոյ Արտասովոր Նիստ մը գումարել 1898 մարտ 19/31, ԵԹ. կէս օրէն ետքը ժամը 1ին։

Տարեկան ընդհ. ժողովին վիճաբանութեան օրակարգը հետեւեալն է.

1. Հաշիւներու, հաշուեկշիռներու և գոյքերու ցուցակներուն վաւերացումը, մինչեւ 31 դեկտ. 1897։

2. Վարչական խորհրդին անդամներուն փոփոխութիւնը. կանոնագրութեան 18րդ և 20րդ յօդուածներուն համաձայն։

3. Քննիչներու անուանում 1898 տարեշրջանին համար։

Արտասովոր ընդ. նիստը որ տեղի պիտի ունենայ Սովորական Ընդհ. նիստին փակումէն յետոյ, իրեն օրակարգ պիտի ունենայ հետեւեալները.

1. Լսել Վարչական Խորհրդին տեղեկագիրը ու թէ հարկ է, լիազօր իշխանութիւն տալ Խորհրդին թրամվէյի նոր գիծերու մենաշնորհ խնդրելու, գտնուած գիծերը բարեփոխելու և մենաշնորհին պայմանաժամը երկարելու համար։

2. Նոյնպէս տալ իրեն, նոր խնդրուած մենաշնորհները ընդունելու պարագային լիազօր իշխանութիւն, դրամագլուխներ կազմելու, նոր գիծեր շինելու և ներկայ գիծերը փոփոխելու համար։

Պ.Պ. բաժնետէրները, որ առնուազն տասը բաժնեթղթի տէր են, եթէ կը փափաքին ներկայ ըլլալ այս ժողովներուն, պարտին գոնէ, նիստին թուականէն 10 օր առաջ, այսինքն 9/21 Մարտ 1898 Բշ. ժամը մինչև հինգ, կէս օրէ յետոյ, իրենց բաժնեթղթերը յանձնել Ընկերութեան տնտուկին և օտար երկիր գտնուող բաժնետէրները Դուէտր Լիօնէլ կամ Բարիզի և Լոնտոնի Օսմ. Պանքաներուն։

Կ. Պոլիս 14/26 փետր. 98

* * *

Ընկերութիւնը 100—120 ձիերու պէտք ունենալով իր կառքերուն համար, անոնք որ կը փափաքին հայթայթել այդ ձիերը առաջարկուած պայմաններով կրնան դիմել այսօրուընէ սկսեալ մինչեւ 10 Մարտ (Ն. Տ.) ընկերութեան գրասենեակը, Վոյվոտա փողոց, Գալաթիա, ստանալու համար պայմաններու տետրակը և հետեւաբար ընել իրենց առաջարկները։

Կ. Պոլիս, 14,26 Փետր 98 2—5

* * *

Ընկերութիւնը պէտք ունի զսպանակներու՝ վագոններուն համար, սեւ կաշիներուն կազմելու համար, գերաձի՝ երկաթէ գիծերուն համար։ Անոնք որ կը փափաքին հայթայթել այս նիւթերը, թող ներկայանան Ընկերութեան գրասենեակը, այսօրուընէ մինչեւ յառաջիկայ շաբաթ 5 մարտ (Ն.Տ.) հարկ եղած տեղեկութիւնները և պայմանները ստանալու և իրենց առաջարկները ընելու համար։ 2—4

VIN DE PEPTONE

Ստամոքսի հիւանդութիւնները կը զբաղուացնեն մարդասիրութիւնը, և յառաջ կը բերեն չղնջգութիւն, կէս գլխացաւ, ճաշէ յետոյ թմրութիւն, որովհետեւ ուռեցում, իրարանցիր ճաշի ատեն խմուած գաւաթ մը Շաթոնէֆ խանֆուտոր գինի կը կանոնաւորէ մարսողութիւնը և կը սեւեցնէ հիւանդները։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

Հետեւեալ տեղեկութիւնները մեզ հաղորդուած են այս առաւօտ 25 Փետր։

Կ. ՊՈԼԻՍ.— Ծանրաչափ 765.— Ջերմաչափ 2 ասիճան զրոյեն վար.— Օդը ամպամած.

— Կեսօր, ժամը 6,5 :

Կ. ՊՈԼԻՍԻ ԴՈՒՐՍ.— Ջերմաչափը ցոյց կու տայ. Մոսկուա 20 ասիճան, Արխանկել 16 աս., Բէդրսպուրգ 9 աս., Օտեսսա 7 աս., Բարիզ 1 աս., զրոյեն վար. Սուլիան, Թրիեստ 0 աս., Սոֆիա 2 աս. Սինոպ 3 աս., Վիեննա 4 աս., Տրապիզոն 5 աս., Հալեպ 8 աս., Սեմանի 9 աս., Իզմիր 10 աս., Վալոնա 14 աս., Պիրաէս 19 աս., գերոյեն վեր։

Սեւ Ծովուն վիճակը Բիւիւքի մէջ։— խրոս Ալեկոմ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Բանսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	23	24
Ամէնէն բարձր գին	»	23	29
Ամէնէն վար գին	»	23	16
Ռումէլիի երկաթ. զոց.	Ֆր.	107	87
Ամէնէն բարձր գին	»	108	12
Ամէնէն վար գին	»	106	25

ԲԱՑՈՒՄ 25 Փետր.

Օսմ. Բանսոլիտէ Սեռի Դ.	Բ. Կ.	23	29
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	107	50
Օսմանկէ		110	—
Ռէժի		283	—
Օսմ. Պանքա		13	05
Բէյտի ժէնէրալ ՕՖՄ.		7	35
Երկրագործական Պանքա		7	50
Սօս. ՕՖ. Շանժ է Ղալէօտ.	Ա. Ո.	3	10
Օսմ. Ապան. Էմլ.		4	35
Թրամուէյ բաժնեթ.		892	—
» ժուիսանս		265	—
» պարտատ.	Ֆր.	503	—
Տէրթոսի ջուրի ընկ.	»	315	—
Բարատ կ Պոլսոյ	»	465	

ՍԹԻԼԱՆՑ

Բանսոլիտէ ունի օրուան	Օ. Ո.	1	90
» մէկ ամսուան	»	—	—
Ռում. երկաթ. ունի օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկոց	Դրշ.	87	06
Անգլիական ոսկի	»	109	30
Բոլ էմիրիալ	»	90	15
Քրիմից	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէճաիրիզ	»	91	20
Ռուպի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	60

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Դրշ.	109	15
Ֆիորիզ 3 »	Ֆր.	23	05
Բրարին մանտա	»	10	92

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ. 8 Մարտ

Օսմ. Բանս. Սեռի Ա.	Ա. Ո.	66	—
» » » Բ.	»	41	—
» » » Գ.	»	26	
Դ.) բաց.	»	21	93
Դ.) զոց.	»	22	—
Փասսառուիչին Դասապա	»	80	—
Օսմ. 3½ %	»	98	50
Օսմ Կայս. Պանքա	»	12	—
Այտընի երկաթուղի	»	16	50
Եգիպտական Միացեալ	»	104	—
Արզի Բոնսոլիտէ		111	42
Հելլենական 5 %	»	38	50
Մոնթոլ Հելլենական 4 %	»	38	50
Ռանտ » 4 %	»	31	—
Պուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	93	25
» նոր » 6 % 1892	»	94	—
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	450
Դրամազրկ	»	3	—

ՎԻԵՆՆԱ, 8 Մարտ

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիոր.	47	65
» Լոնտոնի վրայ	»	120	30
Ռումէլիի երկաթուղի	»	58	—
Օսմ. Ռէժի	»	132	—

ԲԱՐԻԶ, 8 Մարտ

Օսմ. Բանս. Սեռի Դ.) բաց.	Դրշ	22	45
) զոց.	»	22	40
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	25	80
Օսմանիէ	»	410	—
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	119	—
Օսմ Ռէժի	»	286	—
Օսմ Կայս Պանքա	»	554	—
Ֆրանս Ռանտ 3 %	»	104	13
Բէյտի Լիոնէ	»	863	—
Պանք տը Բարի	»	905	50
Մուէզի բաժնեթուղթ	»	3102	50
Իտալական Ռանտ	»	91	30
Սպանական արտարին	»	57	80
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	290
Դրամազրկ	»	02	—

ՊԵՐԼԻՆ, 8 Մարտ

Օսմ փոխառութիւն 1888	մարք	96	00
Ռումէլիի երկաթուղի	»	113	90
Անատ երկթ. պարտատուղթ	»	95	75
Փոխ Լոնտոնի վրայ 3 ամս	»	20	320

ՅԱՌԱՆՍԵՐԷՆ ՏԱՃԿԵՐԷՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

Հեղինակ Վսեմ. Շ. ՍԱՄԻ Պէյ

Տէր եւ Հրատարակիչ Վսեմ. ՄԻՔԱՐԱՆ Էֆ.

Արտօնատէր «Մասիսի» լրագրի

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սբբագրուած և Բարելաւուած

Այս ընտրանի բառարանը, որ 2000 մեծադիր էջերէ բաղկացած է, կը պարունակէ գիտնականին լեզուի ամբողջ բառերը, դերբուիներները, ոճերը, ասացուածքներն ու անանց տուներէն ճշգրիտ հոմանիշները։ եւ իր այս առաւելութիւններուն շնորհիւ միակ ուղղագրեալ ըլլալ կրնայ է գիտնականէն եւ տանկուէրէն պարագաղներուն։ Այս բառարանին Ա. տպագրութիւնը որ հազիւ 1600 երեսէ բաղկացած էր կը ծախուէր մէկ օսմ. ոսկիի։ իսկ հրատարակիչը ընթերցասէր հասարակութեան ծառայութիւն մը մատուցանելու գիտումով, այս երկրորդ տպագրութեան գինը փոխանակ աւելցնելու, առժամանակեայ կերպով զեղչած է։

Անհաւասալի ամսուրիւն մը

30 դրուշի

Մինչեւ յառաջիկայ Մարտ 1 1898. Անկէց վերջ նոր գին պիտի որոշուի։

Կը ծախուի Պոլսոյ Գալաթիոյ «Մասիսի» լրագրի տպարանը։ Թիւ 27 3 5

ԻԼԱՆ

Ինկիլիզերա տէօվլէթի թէպասարնուան ձօն պէյին Տուղանօղլը Բանաէօթաքի զիմմէթիւնէ մահքէմէյի թիճարէթի իրամը իլէ պաճաղը օլան ազչէէին թէֆիկէսի իշուն տաեիրը մումիւլէհյ նամնա վէֆանէն ալֆրոզ պուլունան Գամերխաթուն մահալլէսինէ Ապանօզ սօգաղընա 10 նուէմբրօ իլէ մուրազգամ ֆէվգանի վէ թահթանի 7 օտա 2 սալօն վէ 1 թարացա վէ 1 մաթպախ վէ 1 մահդէն վէ միչիմիլիքը սայիրէնի հավի մարիմէ կուտուտա 82 զրուշ ճէտիտ արսա իւզերինէ մէպկի սէնէվի 42 լիրաեի օսմանի իճար կէմիլիրը պիր պապ քեարկիր խանէ պուլնան ազտէմ մէկվրի միւզաեէյէնէ գօնուլարաղ օսմանլը լիրասը 100 զրշ. հիսապը իլէ 34000 զուրուշտա թալիպի էօհտէսինէ գալմըշ վէ թարիխը իլանէն իթիպարէն 31 կիւնէ ենան կէ. լէճէք չէհիր մարտը բուտինին 27ինճի ճումա կիւնի սաաթ 10ա գատար 100ոէ 5 զամմը գապալ օլունմասը վէ զիքր օլունան եէվմ ու սաաթտա սօնրա միւզայիէտէսի պիլիճամ զարարը գաթիսի վիրիլերէք թալիպի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգաբիլէ պուլունմըշ օլուսուզունան վէ անտէն սօնրա հէր նէ զամմ վուգու

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՑԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն՝ յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովադրութիւն մ'է՝ որոյ բարձրագոյն Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի դիւաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակն՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յայժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ատորագրելոց, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զնասները։

Հ. ՍՈՒՄԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալատիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, դեռնայարկ թիւ 1։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑՈՒՄ ԵՒ ԵՐԿԱՃՆԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆ

կը ստացուին՝ Վոլտաի Մահիկով՝ որ վերջերս կատարելագործուած հռչակաւոր և ճշմարտ ելեկտրամագնիսական գործիք մըն է, 50704թիւ վկայագրով վաւերացուած։ Անոնք որ Վոլտա-Մահիկը կը գործածեն, իրենց արեան շրջանն ու ջղային դրութիւնը կանոնաւորութեամբ կը գործեն։ Զգայարանքներու կարողութիւնը կը շեշտուի։ Մարին ու հոգիինութիւնը կը ստանան կորով մը՝ որ առողջ և քարգաւաճ կընէ մարմինը ու կերկարէ կեանքը՝ որ չատերու քով այնքա՛ն կարճ է։ Ցկարակազմ մարդիկներու համար մանաւանդ, Վոլտաի Մահիկը չափէն աւելի օգտակար է։ Կը զօրացնէ ջիղերը, և կը մաքրէ արիւնի Բովանդակ աշխարհի մէջ Վոլտաի Մահիկը յանձնարարուած է, իրը անման դեղ մը՝ հետեւեալ հիւանդութեանց դէմ. կաթուած, յօդացաւ, ջղացաւ, ջղային տկարութիւն, անքնութիւն, ոտքերու և ձեռքերու ցրտաւութիւն ախոնդանոտութիւն (hypocondrie) տժգունութիւն, արգանդախնդդ, դժուարաշնչութիւն, անդամալուծութիւն. ջղային կարուած, մորթային հիւանդութիւն, ստամոքսի ցաւեր, էնֆլուէնձա. հազ. ականջի խժդուզ, գլխու ցաւեր։

Վոլտաի ճշմարիտ Մահիկը՝ վերջերս կատարելագործուած և 50704 թիւ վկայագրով վաւերացուած՝ որ մինակ իմ վաճառատունս կը գտնուի եւ իբրաբական բարդ մը է ընդհանուրին մատչելի։

Երախտագիտութեան և յանձնարարութեան բազմաթիւ նամակներ։

Հարը 20 դրահէլիոն

Կը գտնուի Կ. Շաբիրէի վաճառատունը, Ղալաթիա Թիւնէլի կայարանին քով Գիրլոր փողոց, Նորկիտոխ առ. թիւ 27

22 21—30

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊՈՒ ՎԱԳՐԱՊԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

14,500,000
24,473,000
44,820,000

572 ԳԱԼԻՊԻԿ ԱՍՏԻՒԱՆՄԱՏԻՒ 4

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ռ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանիկ ֆաբրիքատոր Լրայթ յարիը, ինչպէս Զբոլոյ-ֆինանց դէմ)

Կատարելագործեալ դարձիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներն ալ անդամն կը լեցնեն. յանձնարարեալ և բաժանուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, գեմի յեռաորոնին ըստ դրութեան, ծամելու-նին, և ազատ արտասանութեան երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմբրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամահանութիւն.

Ց.Գ. Ամերկ. սով. հատաձայն ձեռներները կիրակի օրերն ալ, (Դնէ-էն օր) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (Դնէ-էն էնէն) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գատրգիւղիք կրնան դիմել իրենց բնակարանն, Ռ- 1 Խրէ-էնէլ էրոյ։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մանաւոր բրնձափ ի

La VELOUTINE.

CH^les FAY, Parfumeur,

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «լբոֆոսֆիթ տը շը է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հանդգրով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը սաստ չափ աղդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏՈ, ԽՈՑԼ (սբրահա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԾԻՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՒԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀՍԱԶ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործատեղաւոր ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԵՐ ԵՒ ՀԱՒԻԼ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌՈՒՋԻՆ ԿՈՐԴԻ ՇՈՒՇԱՆԱՒԻ

ԸՆԴՄԷՋ Հբլէ, Կ. Պոլսոյ և Օրթաքոյ

Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս	Անուանք	Թօնս
Ալպանս	1069	Գօմս	1497	Կոզօ	1011	Մալմս	724	Բօգարիս	1862
Ալէքթօ	3607	Գունկս	2906	Կրօտնս	1695	Մարէնկս	2273	Սարֆս	1113
Անտէլս	1541	Գօրսս	895	Հիրս	775	Մարգէլս	3709	Ցիբիս	1735
Արիսգս	2377	Տիտս	48 1	Հիտալիս	1581	Միրաստս	3557	Սիկվիս	1193
Գասանս	18 2	Տօմինս	937	Հինտու	3720	Միս	1037	Սրբրս	1[illegible]
Գօրտինս	1264	Տուրս	383	Հօրադիս	3600	Մունդկալիս	173[illegible]	Թասսս	13.8
Գրավս	076	Տրարս	1713	Հումալէր	596	Մուրի լս	2419	Թ. Ուիլսն	1346
Գրիւնս	841	Տինամս	504	Իակս	23 4	Նէրս	1083	Թօրթիս	3827
Գէֆֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտալս	5540	Օհիս	4100	Թուլէտս	1470
Գէյրս	1671	Էլտորատս	15 0	Ճիւնս	1080	Ունաարիս	4036	Թորրիտս	487
Գալիրս	1337	Էրազս	1481	Քէլտս	1053	Օրանտս	1535	Ուրպինս	24 9
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլրինս	2307	Բալէրմս	1837	Վասրս	1914
Գաղս	1094	Ֆինանտ	1828	Քօվնս	1700	Բօլս	510	Վօլս	1289
Զիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիսպնս	2229	Վօլնուբնս	2396
Սիսէրս	1834	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանդս	2272	Ռիս[illegible]	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Կալիէս	3060	Լիվօրնս	1643	[illegible]	1613	[illegible]	1200
Գօլօրատս	4235	Կիրանս	1243	Լօրէնցս	3191	Բօմէս	1789		

Էպրս չոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս հասած պարպած և Օտէսա ուղեւորած է։

Լօրէնցս չոգենաւը, նաւապետ Ուինկ, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս հասած է։

Մոբիլս չոգենաւը, նաւապետ Բէյմ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հբլ ողողակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ԲԻԶՕ

Թիւ 17—18, Ֆիւշիւբ Միւրէթ խան, Ղալաթիա

ԻՒՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈՒՇԱՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն Կոմաբրլ	Կոմաբրլէն Իսկիւտար
— — 6 15	— — 7 5Պշ.Դպ.
— — 6 50 Պէշիկ.	— — 7 40 Պշ.
— — 7 55 Պէշիկ.	— — 8 20
— — 8 50ԿԿ.Պշ.	— — 9 —
1 30 9 35	1 50 9 40
2 — 9 45 Ֆէրպ.	2 30 10 15 Գպ.
2 40 10 — Պէշիկ.	2 45 Գպ. 10 30 Ֆէրպ
3 10 10 35 Գպ.	3 20 Զոսփոր 10 40 Գպ.
3 30 11 — Գպ.	3 30 11
3 45 Ֆէրպ. 11 — Ֆէրպ.	4 — 11 25 Գպ.
4 — 11 20	4 30 Ֆէրպօթ 11 30 Ֆէրպ
4 30 12 —	4 35 11 50
5 —	5 — Գպ. 12 15
5 15 Ֆէրպ.	5 40 Պէշիկ.
5 30 Էշիկ.	5 45 Ֆէրպօթ
5 50 Պէշիկ.	6 15 Պշ.

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն Կոմաբրլ	Կոմաբրլէն Իսկիւտար
— — 6 50 Պշրթ.	— — 7 40 Պշր.
— — 8 Պշրթ.	— — 8 20
1 30 8 45	1 50 9 —
2 — 9 30	2 20 9 40
2 45 9 45Ֆէրպ.	2 50 10 15
3 15 10 15	3 20 Վոսփ 10 30Ֆէրպ.
3 45 Ֆէրպօթ 10 35	3 30 10 40
4 — 11 —Ֆէրպ.	4 30Ֆէրպօթ 11 20
4 40 11 10	4 45Պշ. 11 30Ֆէրպ.
5 25 11 45	5 30 » 11 45
5 15 Ֆէրպօթ 12 —	5 45Ֆէրպօթ 12 15
5 50 Պշ.	6 15 Պշ.
6 15 Պշ.	7 5 Պշ. Գպ.

ՀԱՐԼԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈՒՇԱՆԱՒԵՐ

4 — Հարէմէն Սալամաղ բացի Կիր.է	
5 — » » բացի ուր.է	
10 10 » » լաքի ուր. կիր. օրերէ	
11 25 » » ուր. կիր. ժ. 10.45ին	
8 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալամաղ բացի կիր.և	
4 30 » » » բացի Ուր.է	
10 10 » » անտի Սալամաղ բացի ուր. կիր. օրերէ	
11 10 » » » Սալամաղ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին։	

ԻՒՍԿԻԻՏԱՐ ՍԻՐԲԻՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ

ԵՒ

ԳԱՊԱՔԱՇԵ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՒԱՐՁ ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իսկիւտարէն Գապաքաշ Սիրբէճի
5 15 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
9 45 Իսկիւտարէն Սիրբէճի
11 — Իսկիւտարէն Սիրբէճի
4 30 Սիրբէճիէն Իսկիւտար
5 45 Սիրբէճիէն Գապաքաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրբէճիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրբէճիէն Գպպ.Իսկիւտար

Ծան.—Օրը միգապատ եղած ատեն շոգենաւը իրեն կանոնաւոր ատեներ պիտի մնայ։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԹԱՑՐԻՆ

ՇՈՒՇԵՆԱՒՈՒՑ ՍԻՐԲԻՃԻ ԾՈՒԾԱԿԸ

1898 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 12ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐ ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

(Բոյսի ֆէրէն օրերէն) Ս-բրգոյ-ի եղբօրմարդ ՇԷՆ-Ը ԸՐԹԵՆԵԼԻ ԵՐԹԵՒԵԿՆԵՐԸ

ամ. Ս գպ. Պ.օյր. Թրպ. Սեր. Պոյս. Ր. Հրսար պրտր ղաղբղպայի 39
30 Ենմ.Ս գպ.Պ.օր. Թրպ. Սեր. Ենք. պիտի դաղբղպայի) Պ.շիկ 40
3 15 Ենմ. Մ.Գ.Պ.օյ. Թրպ. Պ.յգ. Բշպան.Զպգ. Դոլ. Ա. Հ.ս. Դատտ. Պ.ք. Վնք.պիտի դաղբղպայի Ուր.ները Պնթ.Զենկ.Պ.յլ. Գուպկ Պ.շ.) 45
3 30 Ր. Ա.Դվ. Ենմ. Մ.Գ.Պ.օյ. Թրպ. Ենք.Իսթ.Մրբ.Պ.օյ.Ր.Հիս.Պ.Գ.Գ Պ.գպ պիտի դաղբղպայի ուրբ. Ամս. Դրշ. Սրթ. Պշր 46
5 — Ենմ. Մ.Գ.Պ.օյ. Թրպ. Սեր. Սթս.Մրբկ Պ.օյ Ր.Հիս. Պ.Գ.Գ (Գ.Գ.Գ.Գ շոգենաւ դարձեալ դարձ դեռ պիտի դաղբղպայի) ուր. Արն. Դրշ. Սրթ. Պշ. 39
5 45 Ենմ. Մ գպ. Պ.օյր. Թրպ. Պ.յգ. Ենք.Սթս.Դանդ.Պ.օյ. Ր.Հս. Պ.գպ Արն. Դրշ. Սրթ. Պշ. 38
7 — Ենմ.Մ.Գ.Պ.օյ. Թրպ. Գ.Յգ. Ենք. Մրկ.Ր. Հս. Պ.գպ Արն. Դրշ. Պ.յլ. Սրթ Պ.շիր. (Գ.Յգ.Գ Զիր-զար շոգ. դեռ պիտի դաղ.) 21
8 — Ա.Ր. Դվ. Ենմ.Մ.Գ.Պ.օյ.Թրպ.Սեր.Սթս. Պ.օյ.Ր. Հիս.Պ.գպ Արն. Դրշ.Սրթ. Պ.շկ 46
10 15 Ենմ. Մ գպ. Պ.օյ. Թրպ. Սեր. Մրկ.Ր.Հ. Պ.գպ.Արն. Սրթ.Պշ. 32

Ծենդիլիլի Կոմաբրլ ելնող ղրկնաւ

1 45 Ենք.Սթս.Մրկ.Պ.օյ. Ր.Հ. Պ.գպ. Արն. Դրշ. Սրթ.Պշ. 34
3 — Ենք.Սթս.Մրկ.Պ.օյ.Ր.Հ.Պ.գպ.Արն.Դրշ.Սրթ. Պշ. 18

Պեշիկթաշի Կոմաբրլ ելնող ղրկնաւ

1 15 Պ.գպ.Արն.Դրշ.Սրթ. Պշ. 21
2 — Ր.Հիս. Պ.գպ. Արն. Դ.Ս. Ս.Թ. Պ.շր. 31
2 45 Պ.գպ. Արնվ. Դրշ. Սրթ. Պ.շր. 3
3 30 Պ.գպ. Արն. Դրշ. Սրթ. Պ.շ. 18
4 5 Պ.գպ. Արն. Տուր. Սրթ. Պ.շ. 30
4 45 Պ.գպ.Արն.Խ.Ը.Սրթ.Պ.շ.Պ.գպ բացի ուր. 32
5 50 Պ.գպ.Արվ.Դրշ.Սրթ.Պ.գ. բացի ուր.է 34
10 15 Պ.գպ.Քշն ուղղակի՝ ամուրջ 45

Աւրտան եղբէրէն Կամ դէպ ելնող ղրկնաւ

1 15 Գնտ.Վանդ.Զպգ.Պ.յ. Ղպ. 52
1 40 Պ.յգ.Բշպ.Զպգ.Ա.Ս.Ա.Հիս.Դնտ. Վանդ. պիտի դաղ. Ուրբ. Զպգ. Պ.յլ. Դպ. Պ.շ. 45
2 15 Պ.գպ. Զնք. Զպգ. Պ.յլ. Դպ. Պշր. բացի Ուրբաթէ 35
2 30 Պ.գպ. Բշպ. Ս.Ք.Դնվ. Պ.օյ. Ր. Ա. Հիսար Դնտ. Արն. Դանդ. Զ.Ն Պ.գպ.Դուշ-Պ.շ-Գապաթաշ 19
3 30 Պ.գպ. Զնվ. Դ.յլ. Դպ. Պ.գպ. Դպշ. 45
45 Պ.գպ. Բշպ. Զպգ. Դ.ս.Ս. Ա.Հ. Դնտ. Պ.գպ. Զնք. (Պ.գպ. պիտի դաղբղպայի) ուրբաթ սրբը Զպգ. Պ.գ. Դ.գ. Դպ. 44
6 10 Զաս. Զ.գպ. Պ.գ. Դպ. Պ.շ. բացի ուր. 45
30 Պ.գպ. Բշպ. Սրթ. Դ.ս. Ս. Մրկ. Ր. Ա. Հիս-Բշպ. Պ.գ.Արն.Զնք.Զպգ-Պ.յլ-Սրթ.Դպ Պշր. պիտի դաղբղպայի սրբը Սրթ.Պշր. Դ.Ս.Ս.-Զ.ն.Ն. գատ իւրպիւռաքը ալ պիտի դանկի պ 19
— Մ.Գ.Պ.օյր-Թրպ-Պ.գ.Բշպ.Զպգ.Դ.Ն.Ա.Հ. Դ.ս. Զպգ. Պ.գ. Դպ. Դ.սպ 18

Կ.Գ.Ն.Ա.Ն.Ա.Ն.Ա